

DARBININKAS

Vol. LXXVI, Nr. 36

Rugsėjo — September 20, 1991 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Pabaltijo valstybės priimtos narėmis į Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos (kitai dar vadinamos Helsinkio pakto) sąstatą. Dabar šioje organizacijoje yra 38 narės. Jos priimtos Maskvoje rugsėjo 10 d. prasidėjusioje tos organizacijos sušauktoje žmogaus teisių konferencijoje.

gorbačiovas, kuris, kaip ir kiti SSSR vadovai bei pareigūnai anksčiau vis tvirtindavo, jog žmogaus teisių klausimas esąs jų valstybės vidaus reikalas, dabar jau pakeitė nuomonę. Helsinkio pakto valstybių konferencijoje, kuri Maskvoje prasidėjo rugsėjo 10 ir tęsis iki spalio pradžios, sutinkama, kad tai rišasi su viso pasaulio reikalais.

Aleksandr Solženicyn, rusų rašytojas, nuo 1976 m. gyvenantis Amerikoje, pareiškė spaudai, kad jis sugrįš namo, jei Maskva panaikins sprendimą, kuriame jis buvo kaltinamas tėvynės išdavimu.

Kuba ėmė kritikuoti Gorbaciova, kam jis pažadėjo atitraukti 11 tūkst. Sovietų karių. Jos teigimu, ta karinėmis jėgomis buvo, kad užkurtų Kubos saugumą prieš JAV agresiją. Jei jau ji atitraukiama, tai JAV turinčios atitraukti savo kariuomenę iš Guantanamo bazės.

Pabaltijo valstybės galinčios būti priimtos narėmis į Tarptautinį Monetarinį Fondą, jei atitiks tos organizacijos reikalavimus. O reikia, kad valstybės turėtų konvertuojamą piniginę sistemą, suteiktų žinias apie savo pinigų sistemą ir aukso rezervus ir pasižadėtų įmokėti nustatytą deponavimo sumą. JAV žada remti Pabaltijo narystę.

JAV ir SSSR sutarė, Valstybės sekretoriui Baker lankantis Maskvoje, kad nuo 1992 m. pradžios abi pusės nutraukia karinę paramą Afganistanui. JAV nerems sukilėlių, o SSSR nerems ten dabar esančios valdžios, prieš kurią kovoja Afganistano patriotai. Tačiau politiniai stebėtojai mano, kad šitas sutarimas karo Afganistane neužbaigs, nes civilinį karą ir toliau gali remti Pakistanas, Saudi Arabija, Kinija ir Iranas.

Jungtinės Tautos paskelbė savo ekspertų nuomonę, kad, jeigu Persijos įlankos karo metu nebūtų buvusios sunaikintos slaptosios Irako įmonės, tai Irakas jau būtų buvęs turėjęs galimybių kasmet pasigaminti po 2 ar 3 atominės bombas.

Virginijos valstijos gubernatorius L. Douglas Wilder paskelbė siekiantis demokratų partijos nominacijos į JAV prezidentinius kandidatus 1992 m. rinkimuose.

Šiaurinė Korėja turinti galimybes poros ar trejų metų laikotarpyje pasigaminti atominę bombą. Tai atskleidė buvęs tos šalies diplomatas Afrikoje Ko Yount Hwan.

Prezidento Walezos prašymą suteikti jam ypatingus įgaliojimus išleisti ekonominiams įstatymams Lenkijos parlamento atmetė. Tuo būdu prezidentui sutrukdyta siekti perėjimo į laisvą rinką. Parlamente dar tebėra komunistų didžiūma. Nauji rinkimai įvyks šiemet spalio 27.

JAV ŽADA DIDELĘ PAGALBĄ BALTIJOS RESPUBLIKOMS

— Prezidentas George Bush Washingtonė priėmė baltų atstovus —

Lietuvių Informacijos Centras pranešė, kad rugsėjo 11 d. prezidentas Bush Baltuosiuose Rūmuose susitiko su Estijos, Latvijos ir Lietuvos diplomatais bei maždaug 50 Amerikos estų, latvių ir lietuvių atstovų.

Prezidentas maždaug 10 minučių atskirai susitiko savo kabinete su Estijos Generaliniu konsulu Ernst Jaakson, Latvijos charge d'affaires Anatole Dinbergs ir Lietuvos Charge d'affaires Stasiu Lozoraičiu. Pasak Lozoraičio, Prezidentas tame pasimatyme "atrodė labai patenkintas" Baltijos šalių nepriklausomybės atstatymu.

Maždaug 1:25 p. p. Prezidentas kartu su Baltijos šalių diplomatais atėjo į Roosevelt kambarį, kur jų laukė spauda ir išeivijos pabaltiečiai. Maždaug 8 minučių programoje Prezidentas šiltais žodžiais pagyrė diplomatus bei Amerikos baltiečius. Pasak jo, diplomatai ir išeiviai buvo Estijos, Latvijos ir Lietuvos "neunilstami šalininkai". Diplomatai esą verti "mūsų pagarbos ir padėkos", nes jie neleido Amerikai pamiršti Baltijos tautų. Apie išeivijos baltus Prezidentas sakė, kad jų veikla suteikia garbę ne tik Estijai, Latvijai ir Lietuvai, bet taip pat ir JAV.

Toliau Prezidentas pabrėžė, kad jis privačiuose pokalbiuose su prezidentu Gorbaciovu pakartotinai jį ragino susitaikyti su Baltijos šalių nepriklausomybės neišvengiamumu.

JAV veiklos planas

Bush pranešė, kad valstybės sekretorius James Baker netrukus susitiks su Baltijos šalių vadais, su jais aptars šešis JAV žygius: 1. JAV parems Baltijos šalių įstojimą į Jungtines Tautas; 2. JAV sugrąžins auksą, bei kitą Baltijos šalių turtą, kuris buvo užšaldytas JAV; 3. JAV sieks greitai normalizuoti ekonominius santykius su Baltijos šalimis, joms suteiks didžiausio palankumo prekyboje statusą; 4. JAV padės Baltijos šalims pilnai integruotis pasaulio ekonomijoje; 5. JAV kartu su sąjungininkais koordinuos ekonominės paramos suteikimą Baltijos šalims ir 6. JAV įsteigs Taikos korpusą Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje.

Informuoja pareigūnai

Prezidentui išėjus, Valstybės departamento sekretoriaus pavaduotojas Curtis Kamman, neseniai grįžęs iš diplomatinės misijos Taline, Rygoje ir Vilniuje, ir Nacionalinio saugumo tarybos štabo narys Nicholas Burns papildė Prezidento mintis ir atsakinėjo į klausimus.

Burns sakė, kad Latvijos ir Estijos turtas Amerikoje siekia 52 milijonus dolerių. Apie Lietuvos turtą nieko nesakė. Jis teigė, kad gal net už poros mėnesių Taikos korpuso štabas galės steigti Baltijos šalyse, o 1992 pavasarį pramatoma tenai siųsti savanorius. Baltieji Rūmai taip pat numato įsteigti atskirą nuo TSRS medicininės šalpos programą Baltijos šalims. (Belaukiant Prezidento Busho pasirodant, Veteranų departamento sekretorius Edward Derwinski pasakojo baltams, kad jo departamentas pasiruošęs atliekamą medicininę aparatūrą padovanoti Baltijos šalims.)

Kamman papasakojo apie savo vizitą į Baltijos šalis. Jo nuomo-

ne, nuotaikos tenai buvo labai geros. Niekur nepastebėjo krizės dvasios. Visur gyventojai rodė pasiryžimą ramiai žengti pirmyn. Nepastebėjo ten ir jokio konflikto tarp baltų ir tautinių mažumų.

Anot Kamman, saugumas buvo vienas iš opiausių klausimų visose Baltijos šalių sostinėse. Tenai vadams rūpi įkurti policiją bei krašto apsaugos pajėgas.

Saugumo reikalai

Esąs didelis susirūpinimas ir dėl Sovietų armijos buvimo Baltijos valstybių teritorijoje, nors tasai susirūpinimas gal ir kiek sumažėjo Baltijos atstovams užmezgus ryšius su nauja TSRS Gynybos ministerija. Nors JAV supranta šį estų, latvių ir lietuvių susirūpinimą, tačiau Kamman pareiškė nuomonę, kad būtų geriau, jei Baltijos šalių valdžios eitų į tiesiogines derybas, be JAV tarpininkavimo, su Sovietais dėl jų kariuomenės išvedimo.

Atsakydamas į klausimą, Kamman atmetė galimybę, kad JAV suteiktų ginklų suteikti Baltijos šalių savigny, ar kad ji siųstų savo kariuomenę apmokyti baltus. Jo nuomone, kitos šalys galinčios čia padėti Estijai, Latvijai ir Lietuvai. Tačiau, jis neatmetė galimybes, kad karininkai galėtų kada nors, tik turbūt ne šiais metais, atvykti į JAV pasimokyti. Jis rimtai suabejojo, kad NATO suteiktų priimti po savo sparnu Esti-

ją, Latviją ir Lietuvą, jeigu jos prašytųsi.

Į klausimą apie diplomatinį santykių raidą tarp JAV iš vienos pusės ir Baltijos šalių iš kitos, Kamman atsakė, kad nuolatinė JAV diplomatinė veikla tose šalyse prasidės su Valstybės sekretoriaus Bakerio apsilankymu. Lietuvos ir Latvijos pasiuntinių Washingtonė pakėlimas į pilnas ambasadas esąs tikrai formalumas.

Sutarčių likimas

Kamman buvo užklaustas apie tai, kokias pasekmes Baltijos šalių nepriklausomybė turės sutartims, kurias JAV pasirašė su Sovietais, bet kurios liečia ir Baltijos šalis, kaip, pavyzdžiui, įprastinės ginkluotės apribojimo sutartį. Kamman atsakė, kad jis JAV vardu pasirašė susitarimus su Baltijos šalių vadais, kad bus kartu peržiūrėtos visos dvišalės sutartys, pasirašytos tarp JAV ir Baltijos šalių iki 1940 metų, visos daugiašalės sutartys, liečiančios Pabaltijos šalis, pasirašytos po 1940 metų ir visos JAV - Sovietų Sąjungos dvišalės sutartys, bet kaip liečiančios Baltijos šalis.

Baltijų Rūmų iškilmėse dalyvavo išeivijos lietuvių iš įvairių valstijų, įskaitant California, New Jersey, Florida, Ohio ir Illinois. Be Lozoraičio, iš Lietuvos diplomatinio korpuso taip pat dalyvavo Generalinis konsulas Anicetas Simutis.

JAV ambasadorius Thomas Pickering sveikina Pabaltijo diplomatus Saugumo Tarybos salėje po to, kai Taryba vieningai rekomendavo Generalinei Asamblėjai, kad priimtų Estiją, Latviją ir Lietuvą į Jungtines Tautas. Ambasadoriaus kairėje: Lietuvos ambasadorius Washingtonė Stasys Lozoraitis, Ambasadorius sveikinasi su Estijos generaliniu konsulu Ernst Jaakson, už esto — Latvijos atstovas dr. Anatole Dinbergs, viršuje — Lietuvos generalinis konsulas ir ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis. UN Photo

LIETUVA, LATVIJA IR ESTIJA JAU PILNATEISIAI JUNGTOJE TAUTŲ NARIAI

KESTUTIS K. MIKLAS
Darbininko akredituotas
korespondentas
Jungtinėse Tautose

Praėjusiam *Darbininke* buvo gan plačiai aprašyta apie eigą ir daromas pastangas praskinti kelią Lietuvai, Latvijai ir Estijai į Jungtines Tautas. Duota eiga Pabaltijo kraštų prašimams tiek toli pasistūmėjo, kad kelio atgal jau nesimatė.

Kasdien besilankant Jungtinėse Tautose, teko stebėti diplomatus ir spaudos atstovus ir pajusti jų nuotaikas. Visi mane sveikino ir įtikinėjo, kad visi keliai yra atviri — nėra jokių

klūčių Pabaltijo kraštams tapti pilnateisiais JT nariais.

Šiokį tokį nerimą kėlė neiški Raudonosios Kinijos pozicija. Buvo būkštaujama dėl jos notos Pabaltijo kraštų vyriausybėms Formozos, t.y. Tautinės Kinijos, statuso klausimu. Raudonoji Kinija, turėdama veto teisę Saugumo Taryboje, galėjo lengvai užkirsti kelią šiam žygiui į Jungtines Tautas. Bet viskas taip sklandžiai išsibalansavo, ir tas būkštavimas buvo bereikalingas.

Per paskutines dvi savaites ryškiai matėsi, kad Jungtinės Tautos rimtai ruošiasi padidinti savo narių skaičių. Vėliavų stulpų kolonada buvo prailginta, pastatant net 10 papildomų stulpų. Tuo tarpu, tik septyni kraštai bus priimti. Daug kas teiraujasi, kam teks tie trys likusieji stulpai. Spėliojimams net ir galo nėra. Gal jie atiteks Jelcino Rusijai, gal Gruzijai ir Armėnijai, o gal net ir kraštams, atskilusiems nuo Jugoslavijos, kaip Slovėnijai, Kroatijai ar dar kitiems.

Jungtinių Tautų kraštų vėliavos yra išrikuotos alfabetine eile nuo šiaurės į pietus, pradedant Afganistanu ir užbaigiant Zimbabve. Šioje 166 vėliavų virtinėje Estijos vėliava bus 50-ji, Latvijos — 82-ji, o Lietuvos — 88-ji, t.y. tarp Lichtenšteino ir Liuksemburgo.

Saugumo Tarybos sprendimas

Antradienį, rugsėjo 10, JT Saugumo Tarybos komitetas buvo susirinkęs svarstyti prašymų dėl naujų narių priėmimo. Išnagrinėjęs gautuosius Pabaltijo kraštų prašymus, priėjo išvados, kad jie yra priimtini ir turėtų būti Saugumo Tarybos patvirtinti.

Ketvirtadienį, rugsėjo 12, 10 val. 30 min. Saugumo Taryba susirinko specialaus posėdžio svarstyti komiteto siūlomos rekomendacijos.

Buvo tikrai malonu dalyvauti šiame istoriniame posėdyje ir stebėti jo eigą. Pusračiu susėdę 15 kraštų ambasadoriai, užpakalyje sėdintys palydovai, vidury pusrūko prie ilgo keturkampio stalo — tarybos sekretoriatas.

(nukelta į 2 psl.)

Vatikano dienraštis primena, kad Apaštaly Sostas niekad nepripažino Lietuvos ir kitų Pabaltijo šalių aneksijos, dėl to visą okupacijos metą nebuvo panaiškinta prie Vatikano akredituotoji Lietuvos atstovybė, kuri ir dabar tebeveikia.

Bendras vaizdas iš JT Saugumo Tarybos rugsėjo 12 d. posėdžio, kuriame nutarta rekomenduoti Generalinei Asamblėjai, kad priimtų Estiją, Latviją ir Lietuvą į Jungtines Tautas. Dešinėje kampe matyti siluetai Pabaltijo valstybių diplomatų, kurie dalyvavo tame posėdyje kaip stebėtojai. UN Photo

VATIKANAS ATNAUJINA DIPLOMATINIUS RYŠIUS SU PABALTIO VALSTYBĖMIS

Apaštaly Sostas išreiškė savo pasitenkinimą, kad trys Pabaltijo respublikos — Estija, Latvija ir Lietuva — sugrįžta į jom priklausantį vietą suverenių valstybių bendruomenėje. Rugsėjo 29 d. vakare Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano pasiuntė vienodo turinio telegramas Estijos, Latvijos ir Lietuvos ministrui pirmininkam, pranešdamas, jog Apaštaly Sostas yra pasiruošęs pasikeisti su Pabaltijo respublikomis diplomatiniais atstovais.

Lietuvos ministrui pirmininkui Gediminui Vagnoriui pasiųstoje telegramoje Vatikano valstybės sekretorius kardinolas So-

dano sako: "Man malonu Jums pranešti, kad Apaštaly Sostas džiaugiasi, jog daugelis valstybių — tarptautinės bendruomenės narių — pripažino Jūsų šalies suverenumą, tuo užbaigdamas pernelyg ilgai trukusį aneksijos laikotarpį. Apaštaly Sostas taip pat džiaugiasi, kad naujomis sąlygomis bus galima nuo šiol normaliai pasikeisti diplomatiniais atstovais ir kad tuo būdu bus galima visiškai atkurti prievarta nutrauktus ryšius. Esu laimingas, galėdamas Jums perduoti Jo Šventenybės Popiežiaus Jono Pauliaus II žodžius, linkinčius klestėjimo visai lietuvių tautai.

Estijos, Latvijos ir Lietuvos

ministrui pirmininkam kardinolo valstybės sekretoriaus pasiųstų telegramų tekstus rugsėjo 30 d. pirmame puslapyje išspausdino Vatikano dienraštis *L'Osservatore Romano*.

Laikraštis šia proga pateikė Apaštaly Sosto santykių su nepriklausomomis Pabaltijo respublikomis - Lietuva, Latvija ir Estija trumpą istorinę apžvalgą. Ji apima laikotarpį nuo Pirmojo pasaulinio karo pabaigos, kai Apaštaly Sostas užmezgė pirmuosius ryšius su nepriklausomybę atkūrusiomis Pabaltijo šalimis, iki Pabaltijo respublikų prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą 1940-ais metais.

Savaitės įvykiai

Švedijos premjeras, socialdemokratas Ingvar Carlsson, žada pasitraukti iš pareigų, jo partijai šalies rinkimuose negavus reikiamo skaičiaus balsų. Kitos partijos laimėjusios 53 proc. balsų. Socialdemokratų pralaimėjimas siejamas su gyventojų nepasitenkinimu dėl didėjančių mokesčių ir ekonominės stagnacijos. Socialdemokratai valdė nuo 1982 m. ir daugiau kaip penkis pastaruosius dešimtmečius pirmavo valdžioje.

Salman Rushdie, kuris už savo romaną *Šėtoniški posmai* ajatolo Homeni buvo pasmerktas miriop, ir lig šiol slapstėsis, Londone priėmė D. Britanijos rašytojų sąjungos premiją už romaną apie vaikus.

Užvirė nesutarimai tarp Izraelio ir JAV prezidento Bush dėl žydų prašomos 10 milijonų dol. paskolos garantijos. Žydai nori tas lėšas panaudoti Sovietijos žydų imigrantų įkurdinimui, o prezidentas Bush spiriasi, kad JAV negalinti to padaryti dabar, kai einama prie susitarimo su arabais suorganizuoti taikos konferenciją Artimuosiuose Rytuose. Izraelio ministras Rehavam Zeevi prezidentą Bush pavadinęs antisemitu. Vėliau oficialiai buvo pareiškta, kad tai tik to ministro asmeniška nuomonė, bet ne Izraelio vyriausybės.

Emanuel Noriega, generolas ir buvęs Panamos diktatorius, kurį nuvertė JAV karinė intervencija, bus teisiamas Miami, FL. Jis kaltinamas už narkotikų prekybą. Byla prasideda šią savaitę ir truksianti iki Kalėdų. Jau parinkti ir jury nariai, tarp kurių yra 9 moterys ir trys vyrai. Iš 12-os narių — 8 ispanų kilmės juodžiai, 2 ispanų kilmės asmenys ir 2 baltieji.

Pietų Afrikoje pasiekta susitarimo siekti taikos tarp pagrindinių dvejų juodųjų kovos frontų ir vyriausybės. Susitarimą pasirašė valdžia su Afrikos Tautiniu Kongresu ir Inkatos grupe. Kitos grupės, kurių esama daugiau kaip 20, taip pat pasirašė. Grupių nesutarimai per pastaruosius tarpusavio kovų metus pareikalavo tūkstančių aukų. Nežinia tik, ar ir šis sutarimas atneš vaisių, nes neramumai tebesitęsia.

Žymiausia pasaulyje skulptūra, Michelangelo Dovydas, Florencijos muziejuje, sužalota mistinio pakvaišėlio kažkokio Piero Cannata. Tasai 47 m. amžiaus bedarbis, kišenėje atsinešęs plaktuką ir juo trenkęs į skulptūros kairę koją, numušė dalį piršto. Muziejaus direktorius pareiškė, kad galima bus sutaisyti, nes numuštoji dalis surasta ir nesutrūpėjusi. Dovydo skulptūrą genialus italų menininkas iškalė 1501 - 1504 metais viename marmuro gabale. Ji yra 13 pėdų aukščio.

Džiaugsmo demonstracijos Vilniuje rugpjūčio 23. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

LIETUVA, LATVIJA IR ESTIJA JAU PILNATEISIAI JUNGT. TAUTŲ NARIAI

(atkelta iš 1 psl.)

Dešinėj pusėj pagal sieną kėdės stebėtojams. Tą dieną toje vietoje pirmoje eilėje sėdėjo Lietuvos atstovas Washingtono Stasys Lozoraitis, Lietuvos Gen. Konsulas New Yorke Anicetas Simutis, Latvijos atstovai — dr. Anatol Dinbergs ir Ojars Kalniņš ir Estijos atstovas — Ernst Jaakson. Priekyje rezervuotos vietos kitoms ambasadoms, toliau spaudos atstovams, ir po jų kvietims svečiams.

Tarybos posėdis, nežiūrint to, kad visi buvo susirinkę, prasidėjo akademišku laiku, tai yra, su 15 minučių pavėlavimu. Jį atidarė ir jam pirmininkavo rugsėjo mėnesio pirmininkas Prancūzijos ambasadorius Jean-Bernard Merimee. Jis kalbėjo prancūziškai. Žinoma, kas jos nesu-prato, galėjo klausytis per ausines lygiagrečių vertimų angliškai, rusiškai, ispaniškai ir net kiniškai.

Pirmininko pasiūlytos rezoliucijos, rekomenduojančios JT generalinei Asamblėjai, kad Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikų priėmimas būtų patvirtintas, niekam neprieštaraujant, priimtas vieningai.

Ambasadorius Merimee užda-

Filipinų senatas nubalsavo at mesti sutartį su JAV dėl jos karinių bazių, bet prezidentė Corazon Aquino organizuoja referendumą tam nutarimui panaikinti. Karines bazes JAV Filipinuose laiko jau beveik arti šimto metų. Nors senatas ir žinojo, kad tasai jo nutarimas atneš valstybei piniginių nuostolių, nes negaus JAV dolerių, bet jo mostas buvęs grynai principinis, esą nusibodęs JAV karinių jėgų buvimas nepriklausomoje valstybėje. Tačiau senato laimėjimas nelabai žymus. Priešrinkai laimėjo tik vieno balso persvara: 12 prieš 11.

rė posėdį šiais žodžiais:

„Aš tikrai džiaugiuosi man, kaip Saugumo Tarybos prezidentui, suteiktą garbę pasakyti jos narių vardu, kaip man malonu rekomenduoti Generalinei Asamblėjai, kad ji priimtų Estijos respubliką, Latvijos respubliką ir Lietuvos respubliką nariais į Jungtines Tautas.

Tad yra malonumas, bet taip pat ir svarbus dalykas, nes tai yra didžiulės simbolinės ir istorinės reikšmės kilnus nutarimas, kurį Saugumo Taryba priima. Istorijos ratai sukasi. Laisvės vėjai nupučia senąsias struktūras. Mes žengiamo į pasaulį, kuriame gal būt yra mažiau tvarkos, bet kuriame yra daugiau vilčių.

Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikų nepriklausomybė atstatyta taikiu būdu, dialogo keliu, sutariant visom pusėm, pagal tų trijų tautų žmonių troškimą ir siekimą. Mes galim tik sveikinti šį įvykį, kuris tikrai vaizduoja progresą, respektuojant JT čarterio principus ir siekiant jo tikslų.

Estijos, Latvijos ir Lietuvos atstovams norėčiau tarti: „Sveiki atvykę“. Taryba vieningai pripažino, kad Jūsų valstybės patenkino sąlygas, nustatytas taisyklių dėl narių priėmimo 60 straipsny, būtent, kad jie privalo būti „taiką mylintys“ ir „pajėgūs bei norintys“ vykdyti čarterio įsipareigojimus.

Aš esu įsitikinęs, kad naujieji Jungtinių Tautų nariai — Estija, Latvija ir Lietuva — konstruktyviai prisidės prie pastangų remti ir palaikyti čarterio tikslus ir principus.

Dabar belieka Generalinei Asamblėjai ratifikuoti šį Tarybos sprendimą ir įgalinti Jus teisėtai atgauti savo vietą tautų bendruomenėje. Tad ši, 46-oji sesija matys Jungtines Tautas su 166 nariais, ir žengs į universalumą,

kuris yra vienas jų pagrindinių principų“.

Po to, ambasadorius Merimee priėjo prie pabaltiečių diplomatų ir su kiekvienu pasisveikindamas linkėjo, kad šis ST sprendimas susilauktų skubios eigos.

Saugumo Tarybos sprendimas yra tuo reikšmingas, kad ji atsakė nustatytą 35 dienų laukimo periodo ir pasiūlė Generalinei Asamblėjai patvirtinti Pabaltijo kraštų priėmimą šios 46-tos sesijos atidarymo metu.

Lietuva, Latvija ir Estija priimtos į JT

Kiekvienais metais rugsėjo mėnesio trečiasis antradienis JT gyvenime yra labai reikšminga diena. Tą dieną JT Generalinė Asamblėja susirenka savo metinės sesijos.

Šiemetinė sesija yra 46-oji. Ji prasidėjo rugsėjo 17. Judėjimas apie Jungtines Tautas tada buvo žymiai gyvesnis, negu bet kokią eilinę dieną. Net ir lauke jautėsi šokia tokia įtampa. Limuzinai ir kitokie automobiliai su diplomatiniais registracijos ženklais juo aplink. Prie kiekvienų vartų į JT daug daugiau JT policijos pareigūnų. Iš lauko pusės ir daug New Yorko miesto policijos, su barikadinėm tvorelėm, pasirušusios visokiems eventualumams. Iškeltos tik 159 valstybių vėliavos. Septyni stiebai tiesiai priešais Generalinės Asamblėjos būstinę stūksa pliki ir taip jie stovėjo iki Generalinės Asamblėjos, susirinkusi popietinio posėdžio, nutarė visus septynis kraštus, jų tarpe Estiją, Latviją ir Lietuvą priimti nariais į Jungtines Tautas.

Tai buvo nepaprastai jaudinantis momentas. Džiaugiuosi galėjęs būti šio istorinio įvykio liudininku. Apie tai bus plačiau sekančioje *Darbininko* laidoje.

— Lietuvos Aukščiausioji Taryba rugsėjo 10 d. nutarė prisijungti prie 1984 m. gruodžio 10 d. Konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą. Kartu pavesta AT pirmininkui painformuoti Jungtinių Tautų Generalinį sekretorių apie šį prisijungimo aktą ir Lietuvos norą deponuoti prisijungimo dokumentus. Šis nutarimas priimtas pagal 1991 kovo 12 AT sprendimą jungtis prie Tarptautinės žmogaus teisių chartos.

— Antanas Ivanauskas paskirtas Lietuvos Respublikos finansų ministro pirmuoju pavaduotoju.

— Sitkūnų parkas, kur yra Respublikos radijo retransliavimo stotis, bus projektuojamas ir kuriamas tik visuomenės lėšomis: Taip nutarė Kauno rajono deputatai. Kita galimybė, kad parko projektavimas būtų finansuojamas iš rajono biudžeto lėšų (25,000 rb.), nesulaukė paramos.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Fbrest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priėinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carone, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA „AUŠRA“. WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turli leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos atsiminimai“, sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukus siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Lietuvos televizijos bokšto viduje, okupanto siautėjimui praėjus. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Lietuva Jungtinėse Tautose

Teko nekartą lydėti svečius, atvykusius iš Lietuvos, parodyti, kaip atrodo Jungtinės Tautos New Yorke. Ten prieš Generalinės Asamblėjos rūmus plevėsuoja toje tarptautinėje organizacijoje dalyvaujančių valstybių vėliavos. Prasidėjo prieš pusšimtį metų nuo 54 vėliavų, o dabar yra per pusantro šimto.

Atvykusieji iš Lietuvos su nuostaba žiūrėdavo į tas vėliavas. Akys bėgdavo per jas, ieškodamos vienos, tik vienos vėliavos — Lietuvos. Bet jos nebuvo.

Tai buvo tikrai ir svečio, ir jo palydovo liūdniausias momentas. Tiek metų išgyvenusi Lietuva, sukūrusi savo kultūrą, valstybę, išėjusi į nepriklausomą gyvenimą, tapo pavergta, prižiūrima naujos vergijos stulpo, ir jos vardas buvo ištrintas iš tarptautinių organizacijų ir žemėlapių, kurie atžymi laisvas šalis.

Ten pastovėję valandėlę ir pamastę, nueidavome ir svečiai, ir jų palydovai, tikėdami, kad viena kartą ateis tokia diena — ir čia į tų vėliavų parodą įsijungs ir lietuviškoji vėliava, ir Lietuva bus vėl pasaulio šeimoje. Tai bus didelė šventė lietuviams. Tiek metų apie tai kalbėta, prašyta, maldauta, ir štai — iš dangaus didžioji dovana — laisvė ir nepriklausomybė, ir į tautų bendruomenės rūmus įeiname su savo vėliava!

Nereikia norėti, kad nustebtų mūsų turtais, apranga, bet visi mus sveikins už mūsų drąsą ir ištvėrmę, kuri mus tik taikiu ir teisėtu būdu išvedė į laisvę. Vienas lietuvis poetas yra pasakęs: kas, kad mano trobelė vargana, bet ji mana!

Kas, kad Lietuva neturtinga ir suvargusi, bet lietuviai ją papuoš ir atstatais, padarys viena moderniausių valstybių.

Poetas Antanas Miškinis savo knygoje *Keturi miestai* rašė: "Tave papuošt žadėjom, kaip savo tikrą seserį; esi pačioj jaunystėj ir pačiame pavasary".

Tokia ir dabar Lietuva, lyg tos pasakos "Miegančiosios gražuolės" svarbiausia veikėja. Ji tiek metų miegojo, piktųjų raganių užburta, bet štai lietuvių meilė ją prikėlė. Ir vėl ji jauna prieš mus ateina ir žengia į Jungtinių Tautų rūmus.

Tokia ir dabar Lietuva, lyg tos pasakos "Miegančiosios gražuolės" svarbiausia veikėja. Ji tiek metų miegojo, piktųjų raganių užburta, bet štai lietuvių meilė ją prikėlė. Ir vėl ji jauna prieš mus ateina ir žengia į Jungtinių Tautų rūmus.

Sakoma, kad tai tautų kavinė, turgus, bet tai vistiek yra vieta, kur susirenka pasaulio tautos. Ten būdamas, būsi žinomas visam pasauliui. Tavo interesai gali būti lengvai perkeltami į kitų tautų žinių tarnybą. Gali susižinoti ir su kitais, ko anksčiau negalėjai.

Cia ir yra Jungtinių Tautų prasmė — esi ne vienas, ten randi draugų, kurie tau padės ir užtars, kartu kalbės tavo rūpesčiais. O to negalėjome padaryti anksčiau, kai ten neturėjome Lietuvos atstovo.

Kokį atstovą parinks Lietuvos vyriausybė, jį priimsime su didele meile, atvira širdimi, jam padėsime įsikurti, suprasti šio miesto gyvenimą, suprasti ir Amerikos lietuvius.

Šiandien laikas visiems vieninai visur dirbti, nes kiekvieno laukia begalės darbų. Ir tai padarys jaunoji Lietuva. Ji mokyta, ji kovinga, ištvėrminga ir pasiryžusi pratęsti mūsų istorinių valdovų tradicijas — statyti ant teisingų pagrindų valstybės rūmus — ant teisybės, visur išlaikyti duotą žodį, tautinę savigarbą ir meilę kiekvienam lietuviui ir Lietuvai.

Įžengdama į pasaulio tautų rūmus, Lietuva atneša tik lietuviškų laukų gėlių puokštę, tik lietuvišką nuoširdumą ir meilę.

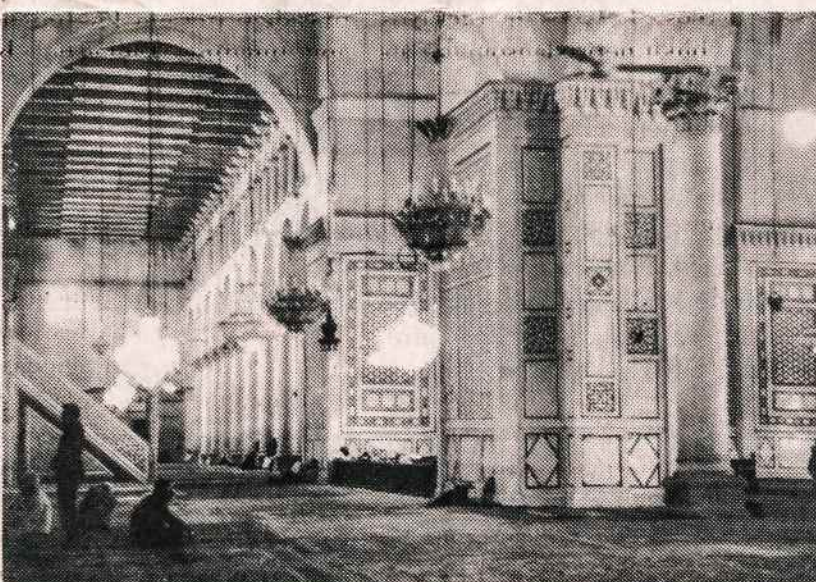
JUOZAS KOJELIS

Amerikai pripažinus Baltijos respublikų vyriausybes, milijoninio tiražo *Los Angeles Times* rugsėjo 4 paskelbė vedamąjį, pavadintą "The Feeling of Freedom". Straipsnis pradamas praėjusiais metais Baltų Laisvės Lygos žmogaus teisių konferencijos prisiminimu: "Prieš pusantų metų grupė Pietinės Californijos gyventojų, ginančių Baltijos kraštų laisvę, buvo susirinkę miesto centro viešbutyje. Susijaudinimo balsai drebo orą tamė BAFL renginyje. Lietuva buvo paskelbusi nepriklausomybę, ir buvo baukštinamasi dėl galimo Sovietų užpuolimo. Tą naktį grupei kalbėjo Curtis Kammen, valstybės psekretoriaus pavaduotojas".

Šių metų rugsėjo 3 buvo kitaip: Amerikos lietuviai ir kiti šios srities gyventojai džiūgavo dėl prezidento Bush Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikų vyriausybių pripažinimo, o Curtis Kammen prez. Bush patvarkymu išvyko į tas valstybes organizuoti ambasady.

Ta proga dienraščio editorias prisimena Baltų Laisvės Lygos veikėjus: dabartinį teisinį patarėją Estijos garbės konsulą Jaak Treiman, buvusius veikėjus Tony ir Danutę Mažeikas, o apie dabartinę pirmininkę Angelę Nelsienę išsireiškia taip: "Amerikiečių tarpe turėti tokius, kaip dabartinę Lygos pirmininkę Angelę Nelsienę, gyvenančią Ful-

Tai yra pačios didžiausios vertybės, kurių stokoja mūsų laikai. Tegyvuoja Lietuva Jungtinėse Tautose!

Damaskas. Krikščionių šventovę musulmonai pavertė į islamo mečetę. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

KITIEMS PRIPAŽINUS, PRIPAŽISTA IR SAVIEJI

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio derybos su SSSR kariuomenės karininkais. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

bertone, yra tarsi pakartoti gaivų laisvės pažadų kursą".

Straipsnis baigiamas taip: "Mes, amerikiečiai, tuos istorinius įvykius stebime iš tolo. Iš savo kaimynų galime patys kaiti ką pasimokyti apie didžiąsias vertybes".

Kad toliausiai nuo Lietuvos esančio Amerikos pakraščio (kuriam nedaug baltiškų kilmės žmonių) dienraštis rašo apie istorinius įvykius prie Baltijos jūros, suprantama. Apie tai rašo viso pasaulio spauda. Idomiau tai, kodėl jis grįžta į pusantų metų praeitį? Turbūt dėl dviejų priežasčių: viena, kad praėjusių metų amerikiečių žurnalistų simpoziume Žmogaus teisių konferencijos metu dalyvavo vienas *Los Angeles Times* redak-

torius, ir antra, kad iš Washingtono buvo atvykęs ir pagrindinę kalbą pasakė įtakingas Amerikos diplomatas Curtis Kammen, kuris šiuo metu yra Baltijos valstybėse ir praneša apie Amerikos ekonominę paramą šiems kraštams.

Iš šios konferencijos Kammen tikrai turėjo išsivežti gerą nuomonę apie Amerikos baltus. Reakcija į jo kalbą buvo tiksli, klausimai po paskaitos prasmingi ir inteligentiškai suformuluoti, labai geros diskusijos išsivystė privačiame susitikime, programai pasibaigus. Gal profesionalų diplomatų ir nėra lengva emociškai palenkti savo pusę, tačiau jau svarbu ir tai, kad jis žino, jog turi reikalą su inteligentiška visuomene.

Baltų Laisvės Lygoje lygiateisiškai dalyvavo lietuviai, latviai ir estai. Per dešimt metų nesijautė tų grupių tarpe savanaidiškų varžybų. Visoje vykoje reikėsi baltiško solidarumo dvasia. Kas be ko, pasitaikė ir netikslūs sprendimai, ir kai kuriems didesnių (nepagirtina prasme) ambicijų veikėjams pasidarė ankšta kolektyve dirbti. Jie pasitraukė. Tačiau visi numatyti darbai būdavo kolektyviai aptariamai ir suderintom pastangom vykdomi. Visos trys grupės pripažino 1990 kovo 11-osios Lietuvos parlamento aktu atkurtą Lietuvos nepriklausomybę ir visokeriopa rėmė jos įtvirtinimą.

Buvo ir kitaip manančių

Didžio netikrumo Lietuvoje metu, dar vykstant pučui, Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis šimtatūkstantinei miniai prie Parlamento Vilniuje kalbėjo: "Nemanau, kad būtų bent vienas Lietuvoje ar pasaulyje žmogus, kuris abejotų, kad čia yra laisvas ir nepriklausomas kraštas" (*Darbininkas*, 1991 m. rugpjūčio 30 d., Nr. 33, psl. 5). Su širdgėla reikia pripažinti, kad Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė iki rugsėjo 5 abejojo Vlikas (!). Net daugiau negu kalbėjo: nepriklausomybės nepripažino. *Eltos* informacijos biuletenio speciali laida, Nr. 15, 1991 rugpjūčio 21 apie Lietuvą kalba kaip apie "okupuotą" ir apie Baltijos valstybes kaip "okupuotas".

Dar blogiau — Vlikas drįsta "okupuotos Lietuvos atstovams" priekaištauti dėl "atsisakymo bendradarbiauti su išsivijus institucijomis" ir netgi duoti pamoksluką: "Okupuotos Lietuvos veikėjai turi suprasti, kad išsivijus lietuviai nėra vien tik finansinių ir materialinių darbų talkininkai. Jie daugiau kaip 50 metų tęsia sunkų ir kartais labai nedėkingą politinį laisvinimo darbą, ir šiuo patyrimu okupuotos Lietuvos veikėjai galėtų teigiamiau pasinaudoti". (*Darbininkas*, 1991 m. rugpjūčio 30 d., Nr. 33, psl. 4). Taigi Vlikui dė-

(nukelta į 4 psl.)

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS
NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Sirijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

13

Važiuoti į šiaurę reikia ypatingo leidimo

— Šiaurinė Sirijos dalis yra ypatinga zona. Užsienietis gali ją lankyti tik su ypatingu vidaus reikalų ministerijos leidimu... — paprašius bilieto į Alepą (Aleppo), man paaiškina autobusų stoties tarnautojas.

— Ar ilgai tenka leidimo laukti? — klausiu.

— Nuo jų priklauso, — atsako ir priduria, — geriausia kreiptis per viešbučio tarnautojus, jie turi pažįstamų...

Leidimą keliauti į šiaurę gauju per viešbučio tarnautoją be vargo. Man leidžiama keliauti per šiaurę dvi dienas, aplankyti Kala'at Sim'an — Simeono stulpininko šventovės griuvėsius, Alepą ir Tell-Mardikh'ą — Eblės piliakalnį.

Kitą rytą, saulei kylant iš už Antilibano kalnų, manęs viešbučio kieme laukė vidaus reikalų ministerijos atsiųsta automašina

su vairuotoju.

— Hussein Abdullah Ahmed mano vardas. Esu jūsų paslaugoms. Štai leidimas, — prisistato.

— As salam aleikum! — pasisveikinu.

Aptariame, žemėlapiu padėdami, kelionę. Pirmiausia pas Simeoną stulpininką, po to nakčiai į Alepą, o antrą dieną, grįžtant į Damaską, sustosime prie Eblės piliakalnio. Mano vairuotojas, kariškos išvaizdos, kalba angliškai ir gana draugiškai.

— Vadinkite mane Ahmed, — ir sėdasi už vairo.

Pirmųjų amžių krikščionys Sirijoje

Pirmųjų amžių krikščionis Sirijoje po Konstantino Didžiojo įsako (313 m. po Kristaus) pažįstame iš piligrimų kelionių aprašų. Romos imperija buvo sukūrusi karo reikalams saugų vieškelį tinklą. Jais pasinaudojo

tūkstančių tūkstančiai krikščionių piligrimų. Vyrai ir moterys palikdavo namus kartais net metams ar net ilgesniam laikui. Tiesa, turizmo paslaugų tuomet nebuvo, bet krikščionys norėjo pabuvoti ten, kur augo ir brendo krikščionių Bendrija.

Piligrimai turi ilgą istoriją. Imperatoriaus Konstantino motina Helena — šv. Elena keliavo į Palestiną, ieškodama Kryžiaus. Šaunios Romos matronos atsikydavo prabangių Romos gyvenimo sąlygų, norėdamos pagyventi Betlejuje.

Kala'at Sim'an — Simeonas stulpininkas

Šiaurinė Sirija kadaise buvo šventųjų laukas. Piligrimus traukdavo vienas ypatingas gyvas šventasis — pirmasis stulpų eremitas — atsiskyrėlis Simeonas. Jis buvo gimęs Sisane (Sisan) 338 m. po Kristaus, imperatoriaus Teodosijaus valdymo metais. Simeono tėvai buvo pasiturintys krikščionys. Būdamas šešiolikametis, nemėgo patogumų, sumanė praleisti visą vasarą užkastas žemėje iki kaklo. Užtat buvo pramintas Dvasios vaiku.

Tapo vienuoliu Antiochijoje, bet nebuvo patenkintas. Vienuolio gyvenimas jam atrodė per lengvas; Anot jo, tik per visišką kūno pažeminimą siela gali tapti laisva ir mėgauti Dievu. Tačiau

bendrabroliai jo askezės nemėgo — po devynerių metų išmetė jį iš vienuolyno. Tada įstojo į kitą vienuolyną netoli Alepo. Ir čia gyveno pagal savo askezę: įsimūrijo į celę visai gavėniai! Pasišaukus gavėniai, vandens šotis ir šeši duonos kepalai, — bendrabrolių įdėtas maistas — buvo rasti nepalieti.

Ilgainiui netoli vienuolyno ant kalno atšlaitės priėjo save geležine grandine prie poros metrų aukščio stulpo. Plyta po plytos jo stulpas augo — pasiekė penkiolika metų. Grotelių saugomas, mokinių maitinamas, kęsdamas vasaros karščius ir žiemos šalčius, taip išgyveno trisdešimt penkeris metus. Sėdėjo

mąstydamas apie Dievą. Nenuostabu, kad Simonas gavo "stulpininko" pravardę.

Dar gyvas būdamas, Simeonas stulpininkas tapo piligrimų kelionių centru. Nuo stulpo diktavo laiškus ryšium su tuometiniais Bendrijos reikalais imperatoriui Teodosijui ir popiežiui Leonui. Imperatorius, atsiradus žaizdom ant Simono kojų, rašė jam laišką, maldaudamas nulipti nuo stulpo ir leisti dvaro gydytojams jį gydyti. Simonas gražiai padėjo, tačiau nuo stulpo nelipo ir daktarų neprisileido.

Naktimis ir rytais meldavosi, mąstydamas. Popietėmis teisėjau-davo teologiniuose, teisiniuose ir šeimos reikaluose. Minios dy-

kumos beduinių tapo krikščionimis. Jam mirus 450 m. po Kristum, jo kūnas buvo nuneštas į Antiochiją.

Nūdien pas Simeoną stulpininką piligrimai nekeliauja

Kelias į Kala'at Sim'an duobėtas ir akmenuotas. Nūdien mažai kas juo keliauja. Aplinka dyki, ūmai už uolų kampo iškyla Kala'at Sim'an griuvėsiai. Tylūs sienos, be stogo. Netoliese likučiai Bizantijos piligrimų užiegos namų. Tik didingos Šv. Simeono šventovės trigubi vartai tebestovi, bemaž sveiki. Pati šventovė — krūva pargriuvusių piliorių. Šventovės būta didžiulės. Architektai ją statė apie Simeono stulpą, palikdami jį po atviru dangumi, kaip šventovės centrą.

Basas arabiukas prižiūri jaunų ožiukų bandą. Ožiukai lyg bitės spiečia po griuvėsius, skabydami paskutinius želmenis. Piemenukas, ožiukai, griuvėsiai sukelia nerimą: šitai baigiasi kilnios idėjos!

Kala'at Sim'an šventovė yra griuvėsiai iš vieno iškiliausio krikščionijos laikotarpio.

(Bus daugiau)

Valstybinė automašina su vairuotoju turistui iš užsienio. Fone Eblės piliakalnio šonas. Nuotr. kun. Antano Rubšio

AŠAROMIS RAŠYTI SIBIRO ATSIMINIMAI

PREL. DR. JUOZAS PRUNSKIS

Lietuvoje "Vytyrus" 1991 m. išleido labai turiningą Sibiro tremtinių atsiminimų knygą *Ešelonų broliai*. Tai atsiminimai daugiausia į Krasnojarską išvežtųjų, kruvinas kancias iškentėjusių lietuvių. Duodamas ir sąrašas ten išvežtųjų arti 1,600 lietuvių, net ir pažymint daugelio ten žuvusių mirties datas. Veikalas labai išsamus, turi net 600 puslapių.

Čia savo ir kitų jų matytų tremtinių išgyvenimus labai vaizdžiai perteikia keli autoriai: Vytautas Jakelaitis, Valentinas Dėdinas, Stanislovas Petkevičius, Juozas Jurkšaitis, Vladas Ulčinskas, Simonas Norbutas, Aleksandras Kuprys, Jonas Grigas, Gerardas Binkis (Kazio Binkio sūnus), Rimvydas Racėnas.

Čia jie atžymi daugelio pavardėmis suminimų lietuvių kancias lageriuose, Sibiro šalčiuose, kertamuose miškuose, lagerio administracijos žiaurumus ir neteisėtas, kriminalistų kalinių vykdomas užpuolimus ir aplėšimus ir šurpias mirtis iš bado.

Knygoje pateikiami sąrašai 1941 m. birželio 14-18 d. iš Lietuvos išvežtųjų į Krasnojarsko lagerius, Rešiotų skyriaus 7-me režimo lageryje 1941 - 1952 m. kalėjusių žmonių, ištremtų 1941 m. birželį iš Lietuvos į Kortkeroso miškų ūkį Komijos ATSR taip pat sąrašas asmenų, atvežtų į Žešartą ir Aikiną ATSR. Šių eilučių autoriui buvo graudu tuose sąrašuose atrasti ir Sibire nukankinto savo tėvo pavardę.

Skaitai tuos atsiminimus, ir kaip filme prabėga faktai, ką turėjo iškentėti nekalti, nelaimingieji tremtiniai lietuviai, patekę į sužvėrėjusių komisarų rankas, iš alkio valgydami dilgėles ir net medžių žieves, mušami, spardomi, kankinami karceriuose. Ir tai mūsų tautos geriausieji žmonės: mokytojai, šauliai, kariai, ūkininkai, valdininkai, studentai, moksleiviai, vaikai, naujagimiai ir jų motinos ir bendrai moterys.

Mergaitės iš Utenos

Ypač širdį spaudžia 164 ir sekančiuose puslapiuose aprašytos šurpios kancios iš Lietuvos atvežtų 500 mergaičių, daugiau-

sia iš Utenos gimnazijos 7 ir 8 klasės. Jas nuvežė į taigą ir paliko. Įsakė įsirengti palapines ir taip gyventi. Liepė rinkti medžių sakus. Ypatingai joms sunku būdavo praręžti medį. Kai kurios gavo trūkį.

Knygoje rašoma: "Vaizdas mergaičių stovykloje labai liūdnas... Jos labai sulysusios, muselių suėstos. Sukandžiotos uodų ir muselių, didžiama sutinusios". Pamačiusios jas aplankyti atėjusį tremtinį, jos visos pradėjo verksti. "Jos palapines užsidengusios žole. Kai lyja, tai vanduo bėga ant sergančių. Nuolatos kūrena ugnį, nes degtukų gavo tik vieną dėžutę". Muselės buvo pragaužiusios kai kurioms mergaitėms pažastis ir kirkšnis. Jos turėjo žaizdas. Nuo žiemos šalčių daugelis išbadėjusių mergaičių išmirė. Jos buvo ištremtos už tai, kad giedojo Lietuvos himną, Maironio dainas, lankė bažnyčią.

Vežimą traukė kaliniai

Knygoje liudijama: "Vienas Lokčimlago viršininkas po lagerio teritoriją Pezmoge važinėdavo brikeliu, kurį traukė kaliniai. Traukti reikėjo kiek galint greičiau, nes grėsė botagėlis" (454 psl.).

Kai kuriuose lageriuose tremtiniai turėjo sviestis balansomis. Moterys buvo verčiamos dirbti net ir dideliuose šalčiuose miške, po atviru dangumi, iki juosmens sniege. Grįžusios šlapiais drabužiais į lagerį, tiesiog krisdavo ant grindų (466 psl.).

Negaudami popieriaus, tremtiniai kartais rašydavo laiškus ant medžio tošies. Tremtinys R. Rucėnas liudija, kaip jis matė kolūkietę, malančią pušies žievę maistui. Tremtinė P. Smilgienė, eidama per lauką, nusiskynė kelias varpas. Už bausmę buvo uždaryta specialiam lageryje, kur ir žuvo (480 psl.).

Kai kurie tremtiniai buvo taip išbadėję, nusilpę, kad, grįždami iš prievartos darbų, krito ir mirė. Taip buvo su Alminu, Gezu ir

Tėv. Juvenalis Liauba, pranciškonas ir buvęs Brooklyno vienuolyno viršininkas 1964 - 1970 metais, birželio 30 d. Hamiltone, kur klebonauja lietuvių parapijoje, iškilmingai paminėjo savo kunigystės 50 metų jubiliejų. Tą dieną jubiliejinėse mišiose ir kitose apeigose dalyvavo vysk. Paulius Baltakis. Jis pasakė ir pamokslą. Po pamaldų parapijos salėje buvo vaisės, sveikinimai, koncertinė programa. Pagrindinę kalbą pasakė Tėv. Leonardas Andriekus, apibūdindamas jubilato kunigišką veiklą ir išskeldamas jo vaidmenį, statant Kultūros Židinį New Yorke. Nuotraukoje — pirmoje eilėje iš kairės: vysk. Paulius Baltakis, jubilatas Tėv. Juvenalis, jubilato brolis Vincas Liauba ir Tėv. Kęstutis Butkus. Antroje eilėje iš kairės: Tėv. Eugenijus Jurgutis, kun. Kazimieras Kaknevičius, Tėv. Augustinas Simanavičius, prel. Pranas Gaida, Tėv. Leonardas Andriekus, kun. Jonas Staškus, kun. Vladas Braukyla.

daugeliu kitų (481 psl.). Net ir mirusieji kartais nebuvo laiku palaidojami, ir tekdavo matyti sukritusius žiurkių apgraužtus lavonus (483 psl.).

Tik didelės išimties atveju kartais sunykę, sukritę tremtinys galėjo būti išgelbėtas, kaip tai įvyko su Rapolu Juška. Jis sukrito, nebetekęs paskutinių jėgų. Net išvargę kiti išbadėję darbo draugai praėjo pro jį. Tik sužinojusi jo žmona, nors išbadėjusi, nuo savo burnos nutraukusi karnelį duonos, nubėgusi jį pamaitino, ir jis šiaip taip grįžo, žmonos vedamas į lagerį. (483 psl.)

Taigi ši knyga yra ašaromis ir krauju rašytas lietuvių tremtinių martirologijos tomas. Gerai, kad dabar gavo progos ties grįžusieji spaudai pateikti savo paskutinį testamentinį palikimą.

Gerardas Binkis, siekdamas iki kraštutinumo būti tikroviškas, vienoj kitoj vietoj yra vulga-

(atkelta iš 5 psl.)

KITIEMS PRIPAŽINUS, PRIPAŽISTA IR SAVIEJI

(atkelta iš 3 psl.)

mokratiškai išrinkti Lietuvos Respublikos parlamento ir jo sudarytos vyriausybės nariai, nuogom krūtinėm atsistoję prieš raudonosios armijos tankus ir Omono šautuvų božes, yra tik "yeikėjai", o jis pats "laisvintojas". Švelniai kalbant, tai yra begėdiška kalba.

Vilniaus radijas rugsėjo 5 pranešė, kad Vliskas pasiuntęs sveikinimą Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui ir pripažinęs Lietuvos nepriklausomybę. Reikia manyti, kad Kazys Bobelis savo pripažinimą su-

rišo su Amerikos pripažinimu. Bet kyla klausimas, ar Lietuva tapo nepriklausoma todėl, kad pripažino Amerika, ar Amerika pripažino todėl, kad Lietuva jau buvo nepriklausoma. Jei Amerikos pripažinimas būtų skiriamoji riba tarp okupacijos ir nepriklausomybės, tai po I Pasaulinio karo Lietuvos nepriklausomybės atstatymas būtų įvykęs 1922 liepos 28, o ne 1916 vasario 16.

Iš Vliko valdybos atsakingo kuklumo laukti negalima. Tai yra įrodžiusi praeitis. Bet kur yra Vliko taryba? Juk bent ketvirtadalis Vlikų sudarančių grupių dar nėra mirę. "Kas tyli, pritaria", pasakytų senovės išminčius.

VII PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Pietų Amerikos lietuvių jaunimas ir visi Pietų Amerikos lietuviai kviečia viso pasaulio lietuvius atvykti į VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą, kuris įvyks Pietų Amerikoje - Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje - nuo 1991 metų gruodžio 18 dienos iki 1992 metų sausio 8 dienos.

Viso pasaulio lietuviai galės dalyvauti šiame nepaprastame suvažiavime, kuris pasikartos tik kas ketvirtą metą. Atvykę į kongresą turės progą susipažinti su kitų kraštų lietuviams ir taip pat atnaujinti senas draugystes. Šalia numatytos kongreso programos, bus galima aplankyti įdomiausias Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos vietas: krioklius, kalnus, ežerus, pajūrius ir miestus. Taip pat bus galima susipažinti ir su tų kraštų papročiais, šokiais, muzika ir valgiais. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese dalyvauja:

Atstovai: išrinkti savo krašto Jaunimo Sąjungos - atstovauja krašto jaunimą studijų dienoje, dalyvauja stovykloje ir visuose kongreso rengimuose.

Dalyviai: jaunuoliai/jaunuolės, tarp 16 ir 35 metų amžiaus - dalyvauja ekskursijose, kongreso rengimuose ir stovykloje.

Turistai: visi susidomėję kongresu - nežūrint amžiaus - dalyvauja kongreso metu suruoštoje ekskursijose ir taip pat kongreso rengimuose.

Visi norintieji dalyvauti VII PLJ Kongrese kaip krašto atstovai, dalyviai ar turistai, gavę registracijos anketą, kuomet greičiau užpildykite ir prisiųskite pagal nurodymus.

VII PLJ KONGRESO PROGRAMA ARGENTINOJE

Visi atvykę į kongresą dalyvauja susipažinimo vakare, šv. mišiose Buenos Aires katedroje, oficialiame VII PLJ Kongreso atidaryme ir atidarymo vakarieneje. Atstovai nuo gruodžio 20 iki 27 dienos dalyvauja studijų dienoje Buenos Aires priemiestyje. Po studijų dienų atstovams yra numatyta ekskursijos Buenos Aires mieste ir apylinkėse. Šalia dalyvaujant visuose kongreso rengimuose Buenos Aires, dalyviai ir turistai galės pasirinkti vieną iš trijų numatytų turistinių programų Argentinoje:

1: Trumpos ekskursijos Buenos Aires mieste ir jo apylinkėse, aplankant ir kitus artimesnius miestus, kuriuose gyvena lietuviai ir yra gražios turistinės gamtos vietovės.

2: Kelionė į Iguazu krioklius Argentinos šiaurėje, o iš ten skrydis į Bariloche - Argentinos pietuose - į žavėtiną peizažų vietovę, kur kalnai, ežerai ir miškai palieka neužmirštamą įspūdį.

3: Kelionė į tolimiausias Argentinos pietus, į Tierra del Fuego (Ugnies žemę), o iš ten į nepaprastą grožio gamtos retybę - Perito Moreno ledyną (glacier), kuris susiformuoja Andes kalnuose ir slenka į Lago Argentino ežerą.

Atstovai, dalyviai ir turistai visi kartu praleis Kūčias ir šv. Kalėdas Buenos Aires mieste. Bus visiems laisvo laiko geriau susipažinti su Buenos Aires miestu, Argentinos tango ir folkloru.

Atsisveikinę su Buenos Aires ir Argentina, visi atstovai, dalyviai ir turistai kelias turistiniu laivu į Montevideo miestą Urugvajuje.

URUGVAJUJE

Urugvajaus sostinėje, Montevideo mieste, įvyks Kultūros savaitė, kurioje visi atvykę į VII PLJ Kongresą galės pasigerėti mūsų jaunimo meniniais sugebėjimais ir dalyvauti įvairiuose rengimuose. Čia visi atstovai, dalyviai ir turistai praleis penkis dienas (apgyvendinti geruose viešbučiuose) nuo gruodžio 28 dienos iki Naujų Metų dienos. Per tą laiką visiems bus gera progą susipažinti su Montevideo miestu ir jo apylinkėmis. VII PLJ Kongreso rengimų tarpe yra numatyta teatro spektaklis ir jaunų lietuvių meno paroda. Šalia kultūrinių rengimų, visi kartu dalyvauja tipiškuose urugvajietiškuose pietuose.

Taip pat Urugvajuje yra visiems numatyta ekskursija į Punta del Este, kuris yra Urugvajaus gražiausias turistinis miestas ir plažas. Šita vietovė yra pagarsėjusi visame pasaulyje ir yra vadinama Pietų Amerikos Riviera. Užbaigiant 1991 metus ir viešnagę Montevideo mieste, gruodžio 31 dieną bus galima dalyvauti talentų vakare ir po to sutikti naujus metus Naujų Metų išvakarių baliuje. Po baliaus, 1992 Naujų Metų dieną, visi išskris į Sao Paulo miestą Brazilijoje.

BRAZILIJOJE

Paskutinė VII PLJ Kongreso dalis bus stovykloje, kuri įvyks Sao Paulo užmiestyje. Nuo 1992 metų sausio 2 dienos iki sausio 7 dienos, atstovai ir dalyviai praleis paskutines Kongreso dienas stovyklavietėje, kur galės atsigaivinti nepaprastai gražioje Brazilijos gamtoje. Stovykloje bus visokiųjų įdomių ir įvairių užsiėmimų ir darbo būrelių. Taip pat bus progą padainuoti ir pasilinksinti prie laužo su naujais ir senais draugais.

Reikia paminėti, kad VII PLJ Kongreso stovykloje bus minimos dvi labai svarbios sukakty - 25 metų nuo pirmojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ir 20 metų nuo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos įsteigimo.

Kongreso stovyklos laikotarpyje turistai tęs toliau savo pasirinktas keliones:

4: Ekskursijos Sao Paulo ir Rio de Janeiro miestuose. Sao Paulo ir Rio de Janeiro yra didžiausi Brazilijos miestai ir juose ir jų vietovėse galima daug ką įdomaus pamatyti. Taip pat yra numatyta vienos dienos ekskursija į Kongreso stovyklą.

VII PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO REGISTRACIJOS KOORDINATORIAI

Kongreso Rengimo Komitetas įgaliojo šiuos savo atstovus tvarkyti Kongreso registraciją, priimti registracijos anketas ir mokesčius ir tvarkyti keliones. Kreipkitės į juos ir dėl platesnės informacijos apie Kongresą:

PIETŲ AMERIKOJE

VII PLJ Kongreso Ruošos Komitetas, c/o Ariana Rastauskaitė, VII PLJ Kongreso pirmininkė, V. de Obligado 2702 3 B, (1428) Buenos Aires, Argentina. Tel: 1 - 786 - 8321.

KANADOJE

VII PLJK Talkos Komitetas Kanadoje, c/o Arūnas Pabedinskas, 194 Lloyd Manor Road, Etobikoke, ON, M9B 5K5 Canada, Tel. 416 - 233 - 8802.

ANGLIJOJE

VII PLJK Talkos Komitetas Anglijoje, c/o Vincent O'Brien, 66 James Lane, Leyton London,

E 106 H1 England. Tel. 81 - 539 - 6749.

JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTIJOSE

VII PLJK Talkos Komitetas JAV, c/o Vytautas Kamantas, VII PLJK Talkos Komiteto pirmininkas, 1851 Skyview Drive, Sparta, MI 49345, U.S.A. Tel. 616 - 887 - 1436.

AUSTRALIJOJE

VII PLJK Talkos Komitetas Australijoje, c/o Henrikas Antanaitis, 4 Robert St., North Baldwyn, VIC 3104, Australia, Tel.: 3 - 857 - 7248.

VOKIETIJOJE IR EUROPOJE

VII PLJK Talkos Komitetas Vokietijoje, c/o Tomas Bartusevičius, Anne-Frank Str. 31, 5660 Wittlich, Germany. Tel.: 6571 - 4629.

5: Kelionė į Rio de Janeiro, kuris yra nepaprastai gražios miestų, pastatytas tarp kalnų su visam pasaulyje žinomis jo plažais Copacabana ir Ipanema. Taip pat bus aplankyti Cabo Frio ir Petropolis miestai, kurie yra netoli Rio de Janeiro.

6: Kelionė į Belo Horizonte vietovę, kur yra istorinių miestų, kurie buvo pastatyti pirmų Brazilijos kolonistų. Bus aplankyta nepaprastai gražios kolonistų pastatytos baroko stiliaus bažnyčios, ir muziejų, kur bus galima įsigilinti į Brazilijos istoriją.

VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas užsibaigs 1992 metų sausio 8 dieną Sao Paulo mieste, kur įvyks kongreso uždarymas ir atsiveikinimo balius.

VII PLJ Kongreso Rengimo Komitetas, Argentinos, Brazilijos, ir Urugvajaus Lietuvių Jaunimo Sąjungos ir visi Pietų Amerikos lietuviai laukia malonaus Jūsų atsilankymo VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese.

"MŪSŲ VIENYBĖ - TAUTOS STIPRYBĖ" - VII PLJ Kongreso šūkis -

JAV VALSTYBĖS SEKRETORIAUS ISTORINIS VIZITAS PABALTIJY

Grįždamas iš savo studijinės kelionės Maskvoje ir Leningrade, rugsėjo 14 d. JAV Valstybės sekretorius James Baker vieną dieną paskyrė naujai atkurtojioms Pabaltijo valstybėms. Spauda vadina šią kelionę istorine ta prasme, kad tai buvo iš viso pirmasis atvejis, kai JAV Valstybės sekretorius lankėsi Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje.

Jei ta kelionė ir trumpa, užtrukusi vos vieną dieną, bet, kaip pabrėžiama, ji buvo daugiau simboliška, turėjusi tikslą padiršinti pabaltiečius naujame nepriklausomame kelyje. Tačiau kad ir trumpai valandėlei sustojęs Talline, Rygoje ir Vilniuje, sekretorius Baker susitiko su visais svarbiausiais asmenimis. Iš kurių jis sužinojo apie tų valstybių rūpesčius ir lūkesčius ir spėjo pasakyti, ko jie gali tikėtis iš Amerikos.

Kas gi neramina pabaltiečius, po daugiau kaip 50 metų sovietinės nelaisvės kokios pagalbos jiems reikia?

Spauda pabrėžia, kad Estija, Lietuva ir Latvija esančios labiausiai susirūpinusios dėl sovietų kariuomenės buvimo jų teritorijoje. Apskaičiuojama, nors tikslaus skaičiaus niekas neturi, kad visame Pabaltijy esama apie 100 tūkstančių karių. Kada jie išeis? Visi pabaltiečiai nori, kad greičiau. Jei galima, kad tuojau pat pradėtų atsitraukimą. Tačiau tikrovė yra tokia, kad gal tik apie 1994-uosius metus teįstengtų pasitraukti paskutinis raudonarmietis.

Ryšium su kariuomenės atitraukimo siejamas ir Sovietų gynybos uždardų išmontavimas, tad ir sutartys, kurias nusiginklavimo srityje JAV rašėsi su Sovietais, turės būti peržiūrėtos, nes jos jau negalios Pabaltijy.

Turima galvoje ir tai, kad Sovietams reikės atitraukti savo kariuomenę ir iš Lenkijos bei Vokietijos. Grįžtančius vyrus reikės gi kur nors priglauti, duoti patalpas jų šeimoms. Maskva jiems to negali parūpinti dabar, gal negalės ir ateityje, jei nepadės kas nors iš šalies. Vokietija jau stato gyvenamąsias patalpas Sovietijoje, bet to negalės padaryti nei Lenkija, nei Pabaltijys, tad tas rakštis — kariuomenė — pasilieka ir toliau.

Kitos problemos? Pabaltiečiai nori kuo greičiausiai patekti į tarptautines organizacijas, kad užsibaigtų politinė izoliacija, tiek metų užtrukusi. Sekretorius Baker visa tai žadėjo. Tiesa, JAV jau parėmė Pabaltijo valstybių priėmimą į Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferenci-

ją. Dabar remia Jungtines Tautas. Žada, kad rems ir jų įsijungimą ir į tarptautines monetarines organizacijas.

Atsisveikindamas su pabaltiečiais, Baker dar pažadėjo, kad JAV šiemet suteiks jiems \$14 milijonų, iš kurių \$2 milijonai bus skiriami humanitarinei pagalbai. Žinanties pabaltiečių ekonominę padėtį, tie likusieji \$12 milijonų nedaug ką reikš, gal išeis tik po pusanstro dolerio kiekvienam Pabaltijo valstybių gyventojui. Bet ir tai gerai. Tikimasi, kad daugiau ateis vėliau.

Šalia politinės ir finansinės paramos, sekretorius Baker kiekvienai valstybei paliko ir po suvenyrą: jis įteikė joms vėliavas, kurios JAV Valstybės departamente kabojo kartu su kitų pasaulio šalių vėliavomis per 51-erius metus, reiškia, per visą tą laiką, kai JAV nepripažino Pabaltijo valstybių okupacijos, kai Sovietai prievarta užėmė Estiją, Latviją ir Lietuvą išlaikė net ligi paskutinio momento. Tik dabar pagaliau, Gorbaciovus su sovietų Sąjungos likučiais — Valstybine Taryba, susidedančia iš prie Sąjungos pasiliekančiųjų respublikų, "malonėjo" pripažinti joms nepriklausomybę, kai ją buvo pripažinusios daugiau kaip 50 valstybių.

Baker Pabaltijo valstybėse lydėjo tik vienas TV atstovas, todėl ir neteko matyti plačiau, kaip ten jam sekėsi. Tačiau spauda rašo, kad pabaltiečiai neparodė jam ypatingo dėmesio.

Rašoma, kad daugiausia, keletas šimtų lietuvių buvę susirinkę prie savo parlamento Vilniuje, o Estijoje nedidelė minia sveikinusi jį netoli estų parlamento, kur skersai gatvę tuo metu vyko

Vietoje, kur iki rugpjūčio 23 stovėjo Lenino statula, Vilniuje demonstruoja entuziastingas jaunimas. Toliau matyti Šv. Jokūbo bažnyčia. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

KAS TOJI AKTORĖ VIRGINIJA KOCHANSKYTĖ

Amerikoje su savo vyru skulptoriumi Arūnu Sakalausku svečiuojasi Kauno valstybinio akademinio dramos teatro populiari aktorė Virginija Kochanskytė. Su ja newyorkiečiai susitinka rugsėjo 26 d., ketvirtą

kažkokių ortodoksų laidotuvės.

"Dabar pas mus lankosi tiek daug įžymybių, kad niekas jau nestebina, nebent atvyktų karalienė", — vienam korespondentui kalbėjęs estas žurnalistas.

Svarbiausia priežastimi, kad Bakeriui nebuvo organizuotų susitikimų, esanti ta, jog Amerika, kad ir remianti Pabaltijį, su diplomatinio pripažinimu atėjo 37-oji, o ne pirmoji, kaip visi laukė ir tikėjosi. Spauda ironiškai ir rašo, kad "JAV atėjo po to, kai Pabaltijį pripažino... Mongolija".

dienį. Aušros Vartų parapijos salėje. Daugeliui Amerikos lietuvių jų vardai mažai žinomi, arba visai nežinomi, nes tiek metų nebuvo ryšių, kultūrinio pasikeitimo. Vienas kitas ją pažįstame iš 1989 metų vaizduojant apie poeto Bernardo Brazdžionio kelionę po Lietuvą. Toje vaizduojamoje pasirodė kaip skaitovė visu savo pajėgumu ir Virginija Kochanskytė. Ji ir buvo tų 1989 metų poezijos pavasario skaitovų laureatė.

Ji dirbo su žymiausias Lietuvos teatro režisieriais: E. Nekrošiumi, A. Ragauskaite, G. Padegimu, J. Vaitkumi. Sukūrė įdomius moterų paveikslus teatre, televizijoje ir kine.

Aktorė daug ir sėkmingai važiavo po Lietuvą su savo kūrybi-

niais vakarais, kurių metu ne tik skaito ir propaguoja Lietuvos ir išeivijos poetų kūrybą, bet ir kalba, diskutuoja įvairiais teatro menų, poezijos ir kitais žmonės dominančiais klausimais.

Ji yra surengusi nemažai koncertų atgimstančios Lietuvos bažnyčiose. Svarbi jos savarakiškos kūrybos sritis — poezijos spektakliai, kuriuos pati režisuoja, kuria jų scenografiją, parenka muziką ir pati atlieka. Yra paruošusi B. Baltrušaitytės "Atmintie karti, būk saldi". Šio spektaklio pagrindu išleista plokštelė "Karti žolė", bendradarbiaujant su kompozitoriumi Mindaugu Urbaičiu.

Didelio pasisekimo sulaukė jos paskutiniai du poezijos spektakliai — tai S. Gedos "Septynių" ir "Kiekviena žmogaus gyvenime".

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA LITHUANIAN-AMERICAN COMMUNITY, INC.

2713 West 71st St. • Chicago IL 60629 • (312) 436-0197 • FAX (312) 436-6909

Visi, kuriems rūpi Lietuvos gerovė, yra kviečiami dalyvauti seminare

DARBAS LIETUVAI II — 1991

Washington, 1991 metų rugsėjo 19 – 22 dienomis.

Programą sudarys įvairūs simpoziumai, susitikimai ir praktiški darbo seminarai:

- Pusryčiai su JAV Kongreso nariais;
- JAV Valstybės departamento pranešimas;
- JAV politika Lietuvos atžvilgiu: praeitis ir dabartis;
- Politinė padėtis Lietuvoje ir kas toliau;
- Ekonominės ir techninės paramos galimybės Lietuvai;
- Išeivijos uždaviniai nepriklausomybės sąlygose;
- Privatus ekonominio sektoriaus vaidmuo pagelbėti Lietuvai;
- Politinių akcijų seminaras;
- Banketas pagerbti žymius Amerikos spaudos žmones.

Dalyvauja:

JAV Kongreso ir administracijos pareigūnai ir nariai, atsakingi Lietuvos atstovai, universitetų profesoriai, fondacijų mokslininkai ir visi mes, lietuviai.

— Seminaras vyks SHERATOS-NATIONAL viešbutyje, tel. 800-541-5500 —

Tolimesnei informacijai kreiptis į:

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos būstinę, 2713 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-0197 arba

JAV LB Washingtono įstaiga, 2060 N. 14th St., Suite 207, Arlington, VA 22201, tel. 703-524-0698.

Padėkime kurti demokratinę Lietuvą! Pasvarstykime tai Washington!

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos Visuomeninių reikalų taryba

— Pamaldos už Lietuvą įvyko Philadelphijoje Šv. Andriejaus bažnyčioje rugsėjo 15 d. Mišias buvo užsakiusios Moterų Klubo narės. Jas laikė klebonas kun. K. Sakalauskas ir pasakė pritaikytą pamokslą, išskeldamas lietuvių tautos kančias pakeliant nepriklausomybę ir džiaugsmą tą nepriklausomybę atgavus. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu ir Marija, Marija.

— Pedagogas Juozas Masilionis, Chicagos aukštesniosios lietuvištosios mokyklos direktorius ir Švietimo tarybos vicepirmininkas, buvo pagrindinis organizatorius šių metų jubiliejinės, 25-osios, Mokytojų studijų savaitės. Jis yra suorganizavęs 13 tokių savaičių. Sukaktuvinėje savaitėje dalyvavo arti 120 asmenų.

— Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininkė Frances R. Petkus atsiuntė Darbininkui organizacijos vardu 50 dol. auką, kaip buvo nuspręsta metiniame seime St. Petersburg Beach, FL. Darbininkas nuoširdžiai dėkoja.

— Danutės ir Vyto Surdenų dukrelė pakrikštyta Laimos Onos vardu rugsėjo 14 Philadelphijoje Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje. Krikšto sakramentą suteikė parapijos klebonas kun. Kajetonas Sakalauskas. Krikšto tėvais buvo Surdenų draugai Vida ir Algis Šalčiūnai. Surdenai, kurie gyvena Cherry Hill, N J, augina ir sūnų Arą, 3 metų amžiaus. Krikštynų vaišės įvyko po apeigų, Surdenų sodyboje, dalyvaujant apie 100 artimųjų ir draugų. Dalyvavo ir Danutės bei Vyto tėvai Ona ir Kęstutis Pliuškoniai ir Danutė ir Gediminas Surdenai.

— Bronius Juodelis, Lietuvių tautinių šokių festivalių korporacijos direktorius, tarybos pirmininkas, talkina IX Tautinių šokių šventės rengimui. Korporacijos, kuri yra JAV LB ir Lietuvių tautinių šokių instituto junginys, direktorių taryba, paskyrė 4,000 dolerių tautinių šokių kursų suruošimui Dainavoje.

— Bostono vyrų sekteto koncertas įvyksta spalio 6 Chicagoje, Jaunimo Centre. Rengia Jaunimo Centras.

— "Aras", Toronto vyrų choras, atnaujina veiklą, vadovaujant muzikai Liudai Marcinkutei. Planuojama netolimoje ateityje išleisti muzikos juosteles.

— ALTo įstaiga Chicagoje pramato iškelti į saugesnį rajoną. Susidariusiom persikėlimo išlaidom padengti ir raštinės inventoriaus įsigijimą apmokėti pagalbinis finansų komitetas išsiuntė laiškus, prašydamas visuomenės finansinės paramos.

— Nauji Darbininko skaitytojai: R. Gauba, Richmond Hill, NY, H. Paulauskas-Poelker, Lakewood, CO. Užsakė kitiems: M. Sason, Stamford, CT — J. Petniūnas, Vilnius, Lithuania; A. Bariūtė, Bridgeport, CT — E. Bariui, Tokyo, Japonija. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant visiems 20 dol. metams.

AŠAROMIS RAŠYTI SIBIRO

ATSIMINIMAI

(atkelta iš 4 psl.)

rus, bet jo filosofine mintimi perpintas rašinys "Gyvenimo eksperimentas" turi ir stipresnių motyvuotų religinių idėjų.

Apskritai, šis leidinys vertas platesnio dėmesio. Jis turi svarbios istorinės vertės, gyvai išryškina raudonųjų budelių žiaurumus ir komunistinės sistemos žvėriškumą. Tai ir sužlugdė jų žiauriausią pasaulyje diktatūrą.

Giliai įspūdingi atsiminimai A. Kuprio. Gaila, kad nėra pažymėta, kada ir kaip jam pavyko grįžti iš Sibiro, sueiti krūvon su savo šeima.

EŠELONŲ BROLIAI. Vilnius. "Vytury". Sudarė Albina Venskevičienė. Dailininkas K. Paškauskas. Redaktorė A. Venskevičienė. Meninis redaktorius J. Zovė. Iliustruota autorių ir jų šeimų nuotraukomis. 603 psl. Tiražas 25,000 egz. Kaina 4 rubl. 90 kp.

Okupantai, pasitraukdami iš televizijos bokšto, patalpas paliko tokiame stovyje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

LIETUVOS – IZRAELIO PARLAMENTARAI PERŽIŪRĖS ABEJOTINAS BYLAS

Lietuvių Informacijos Centras pranešė, kad Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis rugsėjo 9 d. pareiškė, jog Lietuva numato sudaryti bendrą Lietuvos-Izraelio parlamentų darbo grupę peržiūrėti abejotinas reabilitacijos bylas ir priima septynių JAV kongresmanų siūlymą bendradarbiauti su JAV Teisingumo departamentu. Jis pasirašė atitinkamą tuo klausimu pareiškimą, kuriame sakoma:

„Užsienio spaudoje ir informacijos agentūrų pranešimuose pastaruoju metu pastebimas didelis susirūpinimas, kad tarp Lietuvoje reabilituojamų buvusių stalinizmo epochos tremtinių

bei rezistencijos Sovietų okupacijai dalyvių gali pasitaikyti asmenų, kurie nacių Vokietijos okupacijos metais yra nusikalę žmoniškumui ir buvę žydų egzekutoriais.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas pareiškia, jog Lietuvos Respublikos 1990 m. gegužės 2 d. įstatymas draudžia tai daryti: nė vienas asmuo, kurio kaltė žydų genocido ar kituose beginklių žmonių žudymo veiksmuose laikoma įrodyta, negali būti reabilituotas. To principo ir įstatymo laikomasi, todėl apie 500 reabilitacijos prašymų buvo atmesta. Tačiau galėjo būti pasitaikę pavienių atvejų, kai į piliečių pasiūly-

mus teikti naujus inkriminuojančius parodymus teisėtvarkos darbuotojai pažvelgdavo nepakankamai dėmesingai, o į gaunamus iš užsienio klausimus neįskubėdavo tuoj pat atsakyti.

Klaidų galėjo būti padaryta tada, kai Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra savo išvadoms nedisponavo jokia kita medžiaga, vien gaunama iš SSRS KGB, ir ja neatsargiai pasikliovė. Skirtingų požiūrių gali būti, kai reikalaujama pripažinti senų KGB tarymų medžiagą, įskaitant pačių kaltinamųjų parodymus prieš save.

Visais tais atvejais reikalingas nepaprastai jautrus dėmesys, įsigilinimas ir pakartotiniai abejotinių bylų apsvaistymai. Tokio požiūrio stoka turi būti smerkiama.

Nemažiau griežtai turi būti smerkiama TASS'o 1991 m. rugsėjo 6 d. paskleista dezinformacija, neva Lietuvoje nuo 1988 m. reabilituota apie 35,000 žmonių, kuriuos Sovietai buvo nuteisę kaip nacistinius nusikaltėlius.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas mano, kad, sudarius bendrą Lietuvos ir Izraelio parlamentų darbo grupę, kuri peržiūrėtų kiekvieną abejotiną bylą, galima būtų išvengti ir reabilitavimo klaidų, ir nepagrįstų gandų bei visos Lietuvos Respublikos apkaltinimų. Septynių JAV kongresmanų 1991 m. rugsėjo 6 d. laiške Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui V. Landsbergiui pasiūlytas bendradarbiavimas su JAV teisingumo departamentu taip pat yra priimtinas. Mes siekiame vien teisingumo.

KOKIŲ VIZŲ REIKIA KELIAUJANT Į LIETUVĄ

Lietuvių Informacijos Centras perdavė spaudai Konsulinio departamento direktoriaus Lino Kučinsko iš Vilniaus Lietuvos pasiuntinybei Washingtone pranešimą, kad Lietuvos pasienio sargyba rugsėjo 10 d., 21 val., Lietuvos laiku, perėmė sienos apsaugą Lazdijuose ir Vilniuje. Laikiniai dar siena saugoma kartu su Sovietų pasieniečiais.

Pasak Kučinsko, su lenkais susitarta, kad per Lazdijų pasienio punktą galės važiuoti visų šalių piliečiai, tačiau prieš tai reikės

informuoti Lietuvos atstovą Varšuvoje D. Junevičių, tel. 62-31-94, adresas: Aleje Ujazdowskie 13, Lietuvos informacijos biuras. Įvažiuoti užtenka Lietuvos vizos, kurią galima gauti Lazdijų pasienio punkte. Vien su lietuviška viza taip pat galima įvažiuoti per Klaipėdą ir Vilnių. Tiems, kurie važiuoja per SSSR teritoriją — per Gardiną, Brestą ar Maskvą, reikia turėti Sovietų vizą.

Važiuojant per Kopenhagą ir Stockholmą, o toliau per Rygą,

reikia turėti latvių vizą arba lietuvišką vizą, išduotą Washingtone. Vykstant per Helsinkį-Taliną, reikia estų vizos.

Pro Lazdijus, Vilnių ir Klaipėdą galima įvažiuoti su lietuvišku užsienio pasu, išduotu užsienyje, be vizos. Netrukus lietuviškos vizos bus pradėtos išdavinti Varšuvoje, Bonnoje, Kopenhagoje, Stocholme. Sienos klausimu bus deramasi su lenkais, šiek tiek vėliau su SSSR. tikriausiai bus kalbama apie Tranzitines vizas.

AIDAI PERKELIAMI Į LIETUVĄ

Išsikovojus Lietuvai nepriklausomybę ir daugeliu atžvilgių pasikeitus padėčiai, kultūros žurnalas *Aidai* nuo Naujųjų Metų sujungiamas su panašaus pobūdžio katalikų intelektualų nesenai Vilniuje pradėtu leisti mėnesiniu žurnalu *Naujasis židynis*. Tą jungtinį žurnalą pranciškonai pradžioje kiek galėdami parems finansiniais ir rūpinsi, kad jam tektų *Aidų* prenumeratorių ir bendradarbiai. Esant Lietuvai nepriklausomai, tas žurnalas lengvai pasieks savo skaitytojus visame pasaulyje. Primintina, kad ir dabar jau trečdalis *Aidų* prenumeratorių gyvena Lietuvoje.

Šių dviejų žurnalų sujungimas, taip pat išsaugojant *Aidų*

vardą, vyksta labai patogiu laiku, kai po 42-ųjų leidimo metų Amerikoje, leidėjų — lietuvių pranciškonų — jėgos, ypač dėl amžiaus, jau yra gana ribotos, ir tolimesnis šio žurnalo leidimas čia nepaprastai pasunkėjęs.

Pranciškonai jaučiasi laimingi, kad sunkiomis išsivijios sąlygomis taip ilgai pajėgė leisti *Aidus* ir dabar, lyg kokį brangų lobį, gali perduoti nepriklausomai Lietuvai. Jie tikisi, kad jungtinis žurnalas, turėdamas pagrindą tėvynėje ir išsivijoje, bus stiprus dvasinis ramstis visai tautai.

JAV VYSKUPŲ KONFERENCIJA SVEIKINA LIETUVIUS

JAV Katalikų ir Vyskupų Konferencijos (USCC) atstovai pasveikino Lietuvos kardinolą Vincentą Sladkevičių ir Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos reikalingą vedėją kun. Kazimierą Pugevičių su Lietuvos nepriklausomybės atstatymu, praneša Lietuvos Informacijos Centras.

USCC prezidentas arkivyskupas Daniel Pilarczyk kardinolui Sladkevičiui rašo, „...Mes džiaugiamės praeitos savaitės dramatiškais įvykiais. Tai, kas daugiau kaip prieš penkis dešimtmečius buvo lyg tolimesnė svajonė, dabar tapo realybe: Lietuvos nepriklausomybė. ...Mes kartu su Jumis meldžiamės, kad Bažnyčia

dabar galėtų geriau atlikti savo misiją naujoje Lietuvos socialinėje santvarkoje...“

Tą pačia proga, USCC Taikos ir socialinio teisingumo skyriaus sekretorius John Carr sveikino kun. Pugevičių ir Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą šiais žodžiais: „Jūs ir Jūsų štabas esate verti pagyrimo už savo kantrybę, atsidavimą ir nepaprastai sunkų darbą, ypatingai per tuos metus, kai mažai kas domėjosi ar rūpinosi Lietuvos Bažnyčios padėtimi ar Lietuvos nepriklausomybe. Jūs tikrai buvote nepakeičiami mūsų darbuose vardan Lietuvos laisvės ir teisingumo“.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Iš televizijos bokšto patalpų Vilniuje pasitraukia Raudonoji Armija. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greltai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsilyti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai saugūs kaip aukščiausias procentus.

leidžiamas įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

MAIN OFFICE: 462 West Broadway, South Boston, 9 AM to 3:30 PM, Monday thru Friday, Saturday 10 AM to 1 PM, 268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE: 745 Gulliver Blvd., 8:30 AM to 5:30 PM, Mon., Tues., Wed. & Fri., Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM, Saturday 8:30 AM to 12 Noon

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

9525 SO. 79TH AVENUE, HICKORY HILLS, IL 60457—2259 U.S.A.

RUDENS IR ŽIEMOS KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nr. 9907-OC 04 spalio iki 29 spalio / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.

Nr. 9908-D KALĖDOS IR NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS. 20 gruodžio iki 05 sausio. Kainon įskaitant „Traviatos“ bilietus ir Naujųjų Metų balių.

Nr. 9909-D NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS. 27 gruodžio iki 12 sausio. Kainon įskaitant „Traviatos“ bilietus ir Naujųjų Metų balių.

Nr. 9910-F VASARIO 16-TOJI. 14 vasario iki 01 kovo / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.

GARANTUOJAME ŽEMIAUSIAS KAINAS!

VISŲ IŠVYKŲ VIETOS LABAI RIBOTOS. DĖL TOLIMENĖS INFORMACIJOS PRAŠOME KREIPTIS: G. T. INTERNATIONAL, INC., 9525 SO. 79TH AVENUE, HICKORY HILLS, ILLINOIS 60457, TELEFONAS: (708) 430-7272.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401

CHICAGOJ: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333

FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350

WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

NEW JERSEY GUBERNATORIUS TARP ETNINIŲ GRUPIŲ

Šioje nuotraukoje matome New Jersey gubernatorių Jim Florio tarp atstovų Rytų Europos etninių grupių, gyvenančių šioje valstyje, rugpjūčio 23 gubernatūroje Trentone. Tai buvo 52-ųjų metinių diena nuo Molotovo-Ribbentropo pakto pasirašymo, privedusio prie Pabaltijo valstybių okupacijos bei kitų Europos žemėlapių pakeitimų. Šią dieną gubernatorius pasirinko prasmingesniai įvykiui. Jis pasirašė potvarkį New Jersey valstybinė mokykloms dėl Rytų Europos tautų istorijos mokymo.

Jau 1984 m. New Jersey valstijoje buvo sudaryta komisija pasirūpinti, kad mokyklų programų dalis, liečianti Rytų Europą, būtų teisinga, objektyviai vertinanti tų tautų kultūrinius laimėjimus bei jų politinę raidą, kad tų tautų istorija nebūtų iškraipoma. Čia ir New Jersey lietuviai yra įnešę gražią duoklę. LB at-

stovai yra gerokai padirbėję toje komisijoje, kuri 1989 m. darbą baigė ir projektą įteikė gubernatoriui. Tačiau tuo metu Rytų Europoje pradėjo pūsti laisvėjimo vėjai, paveikdami ir pavergtą tautas. Prasidėjo politinė bei ekonominė kaita. Tos priežastys vertė ir New Jersey gubernatorių tos komisijos darbą pratęsti. Jis jai pavedė papildomus uždavinius, atsižvelgiant į vykstančius pasikeitimus. Taigi buvo padaryti atitinkami istorijos vadovėlių pakoregavimai.

Komisijai pavestą darbą užbaigus, gubernatorius rugpjūčio 23 ir sukviė 60 etnikų dalyvauti to potvarkio iškilmingame pasirašyme.

Gubernatorius Florio nesukubėjo su etnikais atsiveikinti. Pokalbiuose jis dalijosi paskutinių įvykių Europoje bei Sovietijoje įspūdziais, rodydamas savo pasitenkinimą laisvę atgaunančių tautų žygiais.

Valentinas Raugas

New Jersey gubernatorius Jim Florio (antras iš dešinės) tarp etninių grupių atstovų.

nalūs, neturi šiuo metu jokio kito atitiktens Lietuvoje. Muzika, scenografija, apšvietimas, režisūra sukuria ypatingai palankią atmosferą poetinio žodžio skambėjimui.

Skulptorius A. Sakalauskas

Su aktoze Virginija Kochanskyte newyorkiečių vakare dalyvaus jos vyras — skulptorius Arūnas Sakalauskas, Lietuvos Dailininkų Sąjungos Klaipėdos skyriaus pirmininkas bei Lietuvos Dailininkų Sąjungos valdybos narys.

Jis ne tik aktyvus visuomenininkas, bet ir nemažiau aktyvus kūrėjas. Dirba monumentalioje skulptūroje — penkios įspūdingos skulptūros Klaipėdos Mažvydo vardo skulptūrų parke ir kitur. Puikus portretistas, įdomūs darbai — mažojo plastiko. Dirba su medžiu, bronzos, akmeniu. Pradėtas monumentalus paminklas A. Baranauskui Anykščių mieste. Laukia kiti įdomūs užsakymai.

Jis buvo vienu organizatorių sėkmingai praėjusių Pasaulio žemaičių dailininkų dienų Lietuvoje. Jo darbų yra įsigiję Lietuvos muziejai.

-o-

Virginijos Kochanskytės vakaras — susitikimas su lietuviais poetais — New Yorke bus rugsėjo 26, ketvirtadienį, 7:30 v.v. Aušros Vartų parapijos salėje, Manhattane. Buvo bandyta surengti vakarą Kultūros židinyje, bet nepavyko. Viešnia tuoj išvyksta į Washingtoną, o rugsėjo 29 išskrenda į Lietuvą.

Polski Przewodnik, Ozone Park leidžiamas lenkų savaitraštis, rugsėjo 6 laidoje, įdėjo daug savo surinktos informacijos apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės pripažinimą tarptautiniu mastu ir ilgą Salomėjos Narkėliūnaitės rašinį "Narody Nadbaltyckie na drodze do niepod-

LIETUVOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS NARĖ LANKĖSI KULTŪROS ŽIDINYJE

Rasa Rastauskienė, Lietuvos Tautinės Sąjungos frakcijos atstovė Lietuvos Aukščiausiojoje Taryboje, rugsėjo 4 atvyko į New Yorką. Ją čia pakvietė Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. New Yorke globojo tos Sąjungos skyrius.

Rugsėjo 5, ketvirtadienį, Kultūros židinyje ji padarė pranešimą iš savo darbo Aukščiausiojoje Taryboje.

Viešnia yra jauna moteris, medicinos daktarė, vaikų ligų specialistė, atstovauja Pasvalio rajoną. Kalba sklandžiai. Perdavusi krašto pasveikinimus, ji pareiškė, kad dar prieš savaitę nebuvo galvota apie šią kelionę, nes Lietuvoje viskas virė, keitėsi. Rugsėjūtis praėjo gedule, o štai rugsėjis atneša kitą nuotaiką.

Lietuva nepriklausomybės paskelbimą priėmė labai ramiai. Tai nebuvo ko nors dovanojimas, tai buvo natūraliai sunokęs vaisius. Jei būtų taip atsitikę prieš metus, tai būtų didelis džiaugsmas. Dabar nauja realybė prieš akis. Reikės atstatyti apleistą kraštą.

Lietuvoje buvo nemažai žmonių, kurie netikėjo Landsbergio

leglosci" (Pabaltijo tautos kelyje į nepriklausomybę). Rašinys iliustruotas. Viena nuotrauka vaizduoja žmonių minią Vilniuje su plakatais, prašančiais JAV pripažinimo, o kita — newyorkiečių demonstraciją prie Jungtinių Tautų rugpjūčio 23 d. Tasai lietuviams draugiškas laikraštis, redaguojamas Zygmunto Czerwinskio, kuris dalyvavo ir sveikino **Darbininką** 75 metų jubiliejuje, dažnai pirmame puslapyje spausdina Narkėliūnaitės rašinius apie Pabaltijį: Lietuvą ir Amerikos lietuvių veiklą.

politika. Jie sakė, kad jis, tuo keliu eidamas, nelaimės.

Lietuvos parlamente yra 7 frakcijos. Trys iš jų priklauso sąjūdžiui. Ant jų ir remiasi Landsbergio politika. Dėl sunkių ekonominių sąlygų buvo kaltinama Landsbergio politika. Buvo gana lengva nuversti valdžią. Bandoma buvo rugpjūčio 19, bet perversmas nepasisekė.

Parlamentas turi labai daug darbų. Rengia turty gražinimo potvarkius, pilietybės įstatymus. Kaimo problemos dar sunkios, dar nepaskelbtas žemės reformos įstatymas. Veikia kolektyviniai ūkiai, kurie dažnai būna nepalankūs.

Klausimų buvo įvairių, daugiausia iš teisės ir buitės sričių. Po visų klausimų buvo kavutė ir šiaip pažmonys su reta ir brangia viešnia iš Lietuvos. Ji Amerikoje mano važinėti apie mėnesį laiko. (p.j.)

— Lietuvos vyriausybė liepos 12 priėmė nutarimą dėl individualių namų statybos respublikoje. Pagal tą nutarimą nuo š. m. spalio 1 d. turi būti tenkinami visų piliečių pageidavimai gauti sklypą gyvenamiesiems namams statyti. Vilniuje yra apie 8,000 žmonių, padavusių pareiškimus sklypams gauti. Vyriausybė ruošia namų statybos kreditavimo tvarką. Numatoma, kad privačių namų statytojai gaus miesto ribose iki 15 akrų žemės sklypus, toliau — iki 25 akrų.

— Šiaulių miesto centre patatytas paminklas žymiam praeities publicistui, kultūrininkui, tautinio atgimimo veikėjui Povilui Višinskiui. Paminklo autorius — skulptorius Stasys Žirgulis.

KAS TOJI AKTORĖ VIRGINIJA KOCHANSKYTĖ

(atkelta iš 5 psl.)

vakarų giesmės" ir H. Sadausko "Aukštumų vienatvė".

Aktyviai, kaip niekas kitas šiuo metu, dalyvauja švietėjiškoje veikloje, bendradarbiauja su Rašytojų Sąjungos grožinės literatūros propagandos skyriumi, Nacionaline filharmonija, Vilniaus meno darbuotojų rūmais, Maironio literatūros muziejumi. Yra 1989 metų Poezijos pavasario skaitovų laureatė, pirmoji J. Aisčio populiariavimo ir jam žinimo premijos (1990 m.) laureatė.

Be jos neapsieina daugybė pamėnijimų, renginių, susitikimų su poetais ir rašytojais. Savo poezijos vakaruose drąsiai eksperimentuoja su įvairiais tiek džiazu, tiek klasikinės muzikos kompozitoriais, bei atlikėjais. Paskutiniaisiais metais prasivėrus gėležinei uždangai, ypatingai aktyviai įsitraukė į lietuvių išieivų kūrybos propagavimą. Dalyvavo vaka-

ruose, skirtuose J. Aisčio, B. Brazdžionio, K. Bradūno, H. Nagio, A. Mackaus, A. Škėmos, H. Radausko ir kitų rašytojų kūrybai.

Ypatingai mėgsta poezijos vakarus — susitikimus kaip saviraiškos būdą, dėl galimybės artimiau ir atviriau bendrauti su publika, labiau pajusti žmonių nerimą, liūdesį ir džiaugsmus, išgyventi drauge su žiūrovais nuostabios palaimos akimirkas po pakylėtu poezijos dangumi, kuris apgaubia mūsų sielas, nuskaidrina jas, stiprina viltį ir tikėjimą mūsų visų širdyse.

Šiuo metu dalyvauja sėkminguose pastatymuose — T. Widlerio "Ilga Kalėdų vakariene" (rež. G. Padegimas), H. Radausko "Aukštumų vienatvė" (rež. Kochanskytė), ruošiasi Fugardo pjesės "Sveikas ir sudie" (rež. A. Lebeliūnas) repeticijoms.

Jos poezijos spektakliai origi-

A. A.

DAIL. ANASTAZIJĄ TAMOŠAITIENĖ

amžinybėn išlydėjus, reiškiam gilia užuojautą dail. A. Tamošaičiui, sesutei Aldonai Veselkienei, giminėms čia ir Lietuvoje. Jos meilė lietuviškai tautodaili yra giliai įstrigusi mūsų širdyse.

Renata Alinskienė
Irena Alksnienė
Danutė Bobelienė
Ramatė Česnavičienė
Zina Jankauskaitė
Emilija Jurevičiūtė

Aldona Katiniene
Jadvyga Kregždienė
Milda Kvedariene
Stella Matulionienė
Lilė Milukienė

Lietuvių Tautodailės Instituto skyrius New Yorke

PADĖKA

Mūsų brangus vyras ir tėvas

A. A.

VLADAS BALSYS

mirė 1991 rugpjūčio 25 d. St. Petersburg Beach, FL. Po gedulingų mišių buvo palaidotas Memorial Park kapinių kriptoje, St. Petersburg, FL.

Giminės, draugai ir pažįstami parodė nepaprastai daug nuoširdumo, lankydami jį ligos metu ir, jam mirus, lankydami šermentinėje, dalyvaudami laido tuvėse, užprašydami mišias, aukodami gėles, aukodami Hospice Care organizacijai. Guodė mus užuojautomis, telefonu ir laiškais. Dėkojame kunigams, grabnešiams ir A. Gudoniui už gražiai pravestas laidotuves.

Neturime galimybės visų čia suminėti, bet už visa tai reiškiam nuoširdžiausią padėką.

Liidinti žmona Albina ir
sūnūs: Raymondas ir Liucijus su šeima

Pabaltiečių jaunimas demonstruoja rugpjūčio 23 New Yorke, prie Jungtinių Tautų, Juodojo kaspino dienos progą. Nuotr. Vytauto Maželio

ŠVENČIA 25

METŲ SUKAKTĪ

New Yorke Vyr. Skaučių Židinys "Vilija" švenčia savo veiklos 25 metų sukaktį. Prieš 25 metus susirinkusios s. Danutės Surdėnienės namuose Richmond Hill, nutarėm sukurti židinį, kuris visokeriopai remtų New Yorke skautus ir skautes.

Per eilę metų mūsų pareigos keitėsi: buvome instruktorės sueigose, globėjos, vežiojome vaikus į sueigas, kai kurios tapome tuntininkės. Kas metai ruošiamė Kūčias skautų šeimoms, kad neužmirštume ir pratęstume lietuviškų papročius. Dalyvaujame Kaziuko mugėje, esame surengusios apie 15 lietuvių dailininkų meno parodų, eilę koncertų ir prisidėjusios prie renginių New Yorke, pakuojame konteinerį į Lietuvą ir dabar vedame S.O.S. Vaikams — Lietuvos našlaičiams vaikų. Per \$25,000 išdaliname New Yorke skautėms ir skautams kelionėms į Gintaro ir Ažuolo vadovų mokyklą, suvažiavimus; kasmet prisidėjome prie autobuso mokesčio į stovyklą.

Kiekviena židinietė yra vadovavusi renginiui, talkinusi ir ėjusi pirmininkės pareigas, kelios net po kelis kartus. Mūsų gretos retėja. Iš savo tarpo neseniai išleidome 6 seses į kitus miestus, ir dar kelios ruošiasi pakelti sparnus. Dabartinė Židinio pirmininkė vyr. skautė Aldona Žukienė iš Great Necko, mums energingai vadovauja. Rugsėjo 29 d., 2 val. popiet Kultūros židinyje ruošiamė "Šėpos" Teatro spektaklį ir minėsime savo sukaktį. Maloniai kviečiame atsilankyti ir drauge su mumis atšvęsti mūsų didelę šventę.

Židinietėms linkime ilgiausių metų! Linkime nepailstį gerojo darbėlio tarnyboje. Skatiname jau dabar ruoštis kelionei į Lietuvą 1993 m. į jubiliejinę stovyklą.

Lilė Milukienė

Neužmirškime lietuviškos knygos. Ji šaukta šaukiasi mūsų pagalbos. Nusipirkime bent vieną lietuvišką knygą per mėnesį.

Saulė ir Donatas Šatai, Warwick, RI, pagerbdami a. a. Anastazijos Tamošaitienės atminimą, paaukojo **Darbininkui** 30 dol. **Darbininko** štabas už auką nuoširdžiai dėkoja.

RENGINIAI

Spalio 10, ketvirtadienį, 7:30 val. vak. Brocktone, Nukryžiuotojo Jėzaus seselių vienuolyno salėje, Bostono "SOS — Vaikai" organizacija kviečia visus, besidominčius Lietuvos vaikų ateitimi, į savo pirmąjį metų susirinkimą. Vicepirmininkė Marija Tovaresh-Ashmanskas padarys pranešimą apie veiklą ir kelionę į Lietuvą, praneš apie finansus. Bus aptarti nauji projektai, našlaičių įvaikinimo, tiesioginės pagalbos teikimo, rinkimų į naują tarybą ir kiti klausimai. Veiks Lietuvos našlaičių piešinių paroda, bus rodomos vaizduojamos, nufilmuotos šią vasarą vaikų globos įstaigose Lietuvoje.

Spalio 20, sekmadienį, 3 val. popiet Bostono Tautodailės Instituto skyrius, vadovaujamas Saulės Šatienės, rengia pirmąją šio rudens kultūrinę popietę. Dalyvaus prof. Petras Vaškys, iš Philadelphiaus, su keramikos paroda. Aktorius Arūnas Čiuberkis, iš New Yorke, pasidalins įspūdziais, bendraujant su Vilniaus Jaunimo Teatru.

L.Ž.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Tautos Fondo taryba posėdžiavo rugsėjo 14 ir patvirtino pirmininko pristatytą valdybą. Į tą valdybą įeina: Vytautas Kulpa, Aldona Katinienė, Astra Bilerienė, Gina Simonaitytė, Rimas Bitėnas, Antanas Mičiulis.

Gintaro Žigūnio, Lietuvoje žuvusio dėl Lietuvos laisvės fondui New Yorke buvo surinkta \$1600. Pinigų atsiųsta ir iš kitų vietovių. \$1000 jau įteikta asmeniškai pačiai našlei. Dabar LB apygardos pirmininkas Vytautas Alksnis, vykdamas į Lietuvą, nuveš dar \$500 ir juos asmeniškai įteiks našlei Žygūnienei.

Anicetas Simutis, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, gavo iš Japonijos gen. konsulato New Yorke laišką, kuriame perduodamas nuorašas Japonijos ministrų kabineto šefo Misoji Sakamoto pareiškimo dėl Pabaltijo valstybių vyriausybės pripažinimo. Ten nurodoma, kad rugpjūčio 26 d. Japonija pareiškė savo pritarimą Pabaltijo valstybių nepriklausomybei, o rugsėjo 6 d. joms suteikė oficialų pripažinimą. Japonija sveikina, linki sėkmės ir viliasi, kad ateityje bus išvystyti draugiški ryšiai tarp Japonijos ir Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Charles Matuzas praneša, kad jo draugas armėnas, statybos rangovas, rūpinasi paruošti stiebus Pabaltijo ir kitų valstybių, rugsėjo 17 priimtų į Jungtines Tautas, vėliavoms Rockefeller Centre.

ATEITININKŲ DĖMESIUI

Kadaise New Yorke buvo gyva ateitininkijos veikla — veikė moksleiviai, studentai, sendraugiai, rengdavo savo paskaitas, šventes, minėjimus. Dabar — niekur negirdėti jokios veiklos. Išblės bet kokia ugnelė.

Šiemet gi yra 80 metų *Ateities* žurnalui. Prie jų galima pridėti ir pačios ateitininkijos sukaktį. Kodėl New Yorke ateitininkija nieko nerengia šios sukakties proga? Visi vyresnieji ateitininkai laukia veiklos iš jaunesniųjų, nes taip buvo ir seniau. Argi negalime nieko suorganizuoti? Jei negalime pajudėti, reikįta persiorganizuoti ir atgaivinti veiklą. Kas nors turi imtis iniciatyvos tą klausimą išjudinti. Veikla turi atgimti!

NAUJAS "ŽAIBO" NR. 11! Miltų 10 sv., cukraus 10 sv., ryžių 6 sv., aliejus 64 oz., 8 O'Clock pupelių kavos 39 oz., mėsos konservai: 2 dėž. kumpio (1 kg), 2 dėž. liežuviu drebučiuose (0.65 kg), 2 dėž. vištienos savo sultyse (0.65 kg). Pilna kaina \$100.00. Bus pristatyta bet kurioje Lietuvos vietovėje per 10 darbo dienų. "ŽAIBAS", 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457 — tel. (708) 430 - 8090.

"ŽAIBAS" NR. 6 - MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druskos, dežė ananasų, 2 dėž. džiovintų slyvų, 2 dėž. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dėž. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00. Kreiptis: "ŽAIBAS", 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. 708 430-8090.

500 metų krikščionybės Naujajame pasaulyje — Amerikoje — sukaktis paminėta mišiomis, kurias rugsėjo 14 d. Ellis Island laike Brooklyno ir Queens vyskupas Thomas Daily ir Šv. Patriko katedroje Manhattane — kardinolas John O'Connor. Kolombo vyčiai kardinolui įteikė reprodukciją kryžiaus, kurį 1541 m. į Amerika atvežė krikščionių evangelistai.

Prie Jungtinių Tautų praeitą savaitę statė naujus stiebus naujai priimtų valstybių vėliavom pakabinti. Ten pastatė stiebą ir Lietuvos respublikos vėliavai. Kiek kartų yra tekę lydėti svečius iš Lietuvos pro tas Jungtines Tautas, ir koks buvo graudus liūdesys, kad ten nėra Lietuvos vėliavos. Dabar tie laikai pasibaigė!

Kęstutis Miklas yra *Darbininko* akredituotas korespondentas prie Jungtinių Tautų. Pagyvėjęs politinei veiklai dėl Pabaltijo valstybių laisvės, jis dabar ten dažnai svečias. Susitinka ir su įvairių tautų spaudos žmonėmis bei ambasadoriais. Rugsėjo 11 dalyvavo priešpiečiuose, kuriuos korespondentam surengė Lenkijos ambasadorius dr. Robert Mroziewicz.

Vytautas Alksnis, LB New Yorko apygardos pirmininkas, rugsėjo 22 išvyksta į Lietuvą. Drauge važiuoja ir vienas žemės ūkio akademijos profesorius, kuris nori susipažinti su dabartiniu Lietuvos žemės ūkiu, ko jam reikia ir ką gali pagelbėti Amerika. V. Alksnis grįžta spalio 15.

IEŠKOMI

Angela Rosa Karsinskaitė, gyvenanti Buenos Aires, Argentinoje, ieško savo giminių, gyvenančių Amerikoje, Kanadoje ir Lietuvoje. Tėvas — Juozas Karsinskas, kilęs iš Vilkaviškio-Kybartų, sūnus Petro ir Marijos. Motina — Anelė Vidūnaitė. Tėvas atvyko į Argentina 1925-1927 m., mirė 1936 m., kai Angela buvo tik naujagimė. Giminės prašomi atsiliiepti adresu: Angela Karsinskas de Pertuz, 122 Las Americas 1981 (C. P. 1888) Florencio Varela, Buenos Aires, Argentina. Galima skambinti: 0-11-54-1-255-2231.

Ieško kambario studentė, atvykusi iš Lietuvos. Studijuoja Manhattane. Dabar gyvena bendrabutyje. Skambinti 212 598-4167 ir prašyti Laimą Šerkšnųtę.

55 SVARUS MAISTO PRODUKTŲ pristatome į namus Lietuvoje: mėsa, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, kondensuotas pienas, cukrus, miltai, ryžiai, kruopos, kava, arbata, prieskoniai, \$95. — **MĖSOS GAMINIAI** aukščiausios kokybės: Panevėžio filė, žemaičių dešra, sprandinė, medžioklinės dešrelės, servilatas, 22 svarai, \$95. Mažesnis siuntinys \$65. **TRANSPAK**, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 436 - 7772.

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.55 už svarą. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į: **G.T. INTERNATIONAL**, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

Solistės Asta Krikščiūnaitė ir Aldona Vilčinskaitė

PATIKSLINAME APIE SOLISTES

Prieš kelias savaites *Darbininke* buvo žinėlė, kad dvi solistės iš Lietuvos, **Asta Krikščiūnaitė** ir **Aldona Vilčinskaitė**, pasilieka ilgesniam laikui Amerikoje.

Pasirodo, kad nei vienas iš Amerikos lietuviškų fondų kol kas dar nepaskyrė Astai stipendijos. Ji gyvena Connecticut valstijoje, Jurgio Valaičio šeimoje, ir pilnai yra jos kol kas išlaikoma, įskaitant ir pinigų už mokslą (300 dol. į savaitę), bei anglų kalbos kursą (2000 dol.).

Asta ruošiasi Rosa Ponselle tarptautiniam dainininkų konkursui pas žinomą Amerikoje operinio meno specialistą Igor

Chicheg. Konkursas įvyks 1992 m. gegužės mėn.

Būtų labai malonu, jei kas iš lietuvių šeimų pasiūlytų Astai pagyventi per žiemą Manhattane, nes kas dieną ilgą kelionę sudėtingu transportu labai išvargina ir atima jėgas, reikalingas dainavimui.

Aldona Vilčinskaitė yra priimta į Columbijos universiteto Muzikos departamentą vizitujančia profesore. Gyvena Greenwich mieste pas švedų kilmės amerikietę Mrs. Christina Detmer, kuri yra didelė dainavimo meno gerbėja, Aldonos mecenatė.

PAULIUS A. DIČPINIGAITIS BAIGĖ YALE UNIVERSITETĄ

Paulius Antanas Dičpinigaitis, Aušros ir Zigmo Dičpinigaičių sūnus, baigė Yale universitetą BS laipsniu, summa cum laude ir garbės pagyrimu iš biologijos.

Tuo pačiu metu baigė ir Amerikos karinės aviacijos mokyklą US Air Force atsargos karininkų kursą ir gavo jaunesniojo leitenanto laipsnį. Iš šios karinės mokyklos buvo gavęs pilną stipendiją ketverių metų studijom. Toliau studijuos mediciną. Taip pat gavo ketverių metų Air Force stipendiją. Pasirinko New Yorko universiteto medicinos mokyklą.

Gavo stipendiją ir iš Unijos 32B-J, \$32,000 ketveriems metams. Iš tos pačios unijos, studijuodamas Yale universitete, buvo gavęs \$16,000 stipendiją ketveriems metams.

LB New Yorko apygardos valdybos rinkimai numatyti lapkričio 16. Terminas nukeltas, nes dabartinis pirmininkas Vytautas Alksnis rugsėjo gale išvyksta į Lietuvą. Tik jam grįžus bus organizuojami ir pravedami rinkimai statutuose numatyta tvarka. Dabartinė valdyba paskyrė valdybos narį Kęstutį Miklą sudaryti nominacijos komisijai, kad ji surastų kandidatus į apygardos valdybos pirmininkus ir taip pat kitus valdybai reikalingus asmenis. Vytautas Alksnis naujam terminui nebekandiduoja. Iki šiol jis gyveno Glen Cove, LI, dabar rengiasi išsikelti į Gairaitę, prie Putnamo, kur lietuviškame kaime statosi namus.

PIRŠLYS IEŠKO GYVENIMO DRAUGĖS — lietuviškas — merginos — našlės — draugės, arba motinos su maža mergaite, arba "single parent", kuri galėtų gyventi kartu ir prižiūrėti senesnio amžiaus žmones ir jų namus, jų turtą, sveikatą ir slaugyti ligoje "Senior Citizens". Gali kreiptis gy eną Amerikoje, Kanadoje, Lietuvoje ar kitur. Kreiptis: Joseph Lugan c/o John Conwood, P. O. Box 21270, Jamaica, NY 11421, USA

Vyras ieško darbo. Skambinti rytais ar vakarais Raimundui: 718 - 857 - 5108.

Paulius A. Dičpinigaitis

Jis yra gimęs 1969 m. liepos 1 d., Woodhavene. Čia baigė Šv. Tomo pradžios mokyklą aukso medaliu ir aukščiausiais pagyrimais per visus aštuonerius metus. Su stipendija buvo priimtas į "Regis" jėzuitų aukštesniąją mokyklą, kur taip pat visus ketverius metus išbuvo garbės sąraše, patekęs į National Dean's List ir "Who's Who in American High School".

Laisvu laiku mėgsta žaisti šachmatais ir futbolą. Regis gimnazijoje priklausė šachmatų klubui.

Už savo pasižymėjimą moksle ir šachmatų žaidime yra gavęs įvairių trofėjų, pagyrimo ir žymėjimo plakečių.

Jo vyresnis brolis Zigmąs yra kompiuterių mokslo inžinierius, vedęs farmacininkę, gyvena Smithtown, L.I., ir rugsėjo 4 sulaukė trečio sūnaus.

\$1.95 — SVARAS - KALĖDINIAI SIUNTINIAI pristatomi į namus LIETUVOJE. Specialus susitarimas. Rūbai, maistas, vaistai **BE MUITO**. Ši nuolaida galioja rugsėjo ir spalio mėn. Paskubėkit! Iš kitur savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS.

TRANSPAK,
2638 W. 69 St.,
Chicago, IL 60629
tel. 312-436-7772

PETRUI JURGĖLAI 90 METŲ

New Yorko artumoje gyvena Lietuviškosios skautijos įkūrėjas, pirmūnas, Lietuvos kariuomenės kapitonas Petras Jurgėla. Jis rugsėjo 30 sulaukia 90 metų.

Gimęs Jersey City, su tėvais ir broliais grįžo į Lietuvą. Mokėsi Tagandroge, lietuvių gimnazijoje Voroneže, baigė 6 klases Vytauto Didžiojo gimnazijoje Vilniuje. 1919 stoji savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Baigė karo mokyklą ir tarnavo Lietuvos kariuomenėje iki 1930 metų.

Paskutiniuosius 5 metus dirbo kariuomenės štabe švietimo skyriuje, kaip leidinių redaktorius.

Į Ameriką grįžo 1931. 1932-35 buvo Dariaus-Girėno skridimo komiteto sekretorius, vėliau organizavo paminklo statybą.

Įvairiose organizacijose ėjo įvairias pareigas. Plačiausiai jo veikla reikėsi skautuose. Išleido eilę skautiškų knygų, įvairių vadovėlių, didžiulį lietuviškos skautijos tomą. Vertė knygas ir iš kitų kalbų, daugiausia iš lenkų ir anglų kalbų.

Sveikinamo sukaktuvinėka, linkime kuo geriausias sveikatos.

Pastaruoju metu jis buvo ge-

Petras Jurgėla, lietuviškos skautijos pirmūnas. Jis 1918 spalio 1 Vilniuje suorganizavo pirmą lietuvių skautų vienetą. Dabar Petras Jurgėla gyvena Uniondale, N.Y.

rokai sunegalavęs. Ligoninėje išbuvo du mėnesius. Dabar baigia sveikti namie sūnaus priežiūroje ir grįžo prie nebaigtų savo raštų.

RIVERHEAD, NY

Lietuvių diena

Ryšium su Lietuvos respublikos priėmimu į Jungtines Tautas, rengiama Lietuvių diena rugsėjo 22 d., sekmadienį, spalvingoje miesto draugijos palapinėje Riverhead's Polish Town. Festivalis prasidės 11 val. ir tęsis iki 6 v. vakaro. Long Island Ex-

Išvyka autobusu į Washingtoną, į Lietuviškos koplyčios iškilmes tautinėje šventovėje, bus spalio 13 d., sekmadienį. Kelionės kaina ir pietūs Baltimorės Lietuvių Namuose — \$40. Registruotis pas Marytę Šalinskię, Tel. 718 296 - 2244 arba agentūroje Vytis, 769 - 3300.

pressway išvažiavimas 73, antra šviesa, į dešinę Osborne Ave., tuoj bus matoma palapinė.

Visi laimėjimui sunešti daiktai bus padovanoti Lietuvių šalpos organizacijoms, kad būtų panaudoti medicininio aprūpinimo pagrinimui.

Bus lietuviškas maistas, rankdarbiai, meno dirbiniai ir daug lietuviškos muzikos. Bus ir kitų įvairių prekių pirkti.

Įėjimas 1 dol. Iki 12 metų — nemokamai. Visi kviečiami. Tai padės Lietuvai sustiprėti ir greičiau atsikelti.

Riverhead, NY, miestas išleido proklamaciją, kad remia šį žygį — Lietuvos laisvės kelią į demokratiją.

Pranešimą atsiuntė Alice Kaucneckas - Graff, Lietuvos istorinio palikimo komiteto pirmininkė.

VYR. SKAUČIŲ ŽIDINYS "VILIJA"

rengia ir maloniai Jus kviečia atsilankyti į

ŠĖPOS TEATRO S P E K T A K L I,

kuris įvyks 1991 m. rugsėjo 29 d., 2 v. p.p. Kultūros židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY

Po vaidinimo susipažinimas su aktoriais, atgaiva, kava ir pyragai.

Bilietų auka 10.00 dol.

LAUKIAME VISŲ!

RENGĖJOS

ŠĖPOS TEATRO SPEKTAKLIAI:

1. Montrealyje — 1991 m. rugsėjo 2 d.
2. Toronte — rugsėjo 5 d.
3. Londone (Kanadoje) — rugsėjo 8 d.
4. Detroite — rugsėjo 13 d.
5. Čikagoje — rugsėjo 15 d.
6. Clevelande — rugsėjo 18 d.
7. Bostone — rugsėjo 21 d.
8. New Havene — rugsėjo 27 d.
9. New Yorke — rugsėjo 29 d.